

OBIECȚIILOR ȘI PROPUNERILOR
la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative
(executarea unor Hotărâri ale Curții Constituționale și perfecționarea mecanismului
de executare benevolă a documentelor executorii)
(numărul unic 408/MJ/2024)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea proiectului autorului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Uniunea Avocaților	1.	Cu referire la propunerea de a introduce un nou capitol în Codul de executare, care să reglementeze executarea benevolă a documentelor executorii, remarcăm că din punct de vedere conceptual acest lucru este unul greșit, or Codul de executare, astfel cum rezultă din art. 1 al acestuia, are drept obiect de reglementare executarea silită a documentelor executorii: „legislația privind executarea stabilește competența executorului judecătoresc, modul și condițiile de executare silită a documentelor executorii. Totodată, alin. (1) art. 10 al Codului de executare, stipulează că, executarea silită intervine doar în condițiile în care „debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile”. Prin urmare, conceptual aceste reglementări, chiar dacă ar fi justificate, pot să se regăsească în codul de procedură civilă, or	Precizare Prin adoptarea proiectului de lege se urmărește excluderea normelor legale declarate neconstituționale, dar și operarea unor modificări în cuprinsul Codului de procedură civilă și a Codului de executare în vederea asigurării unui echilibru just între drepturile și interesele contradictorii ale celor două părți în procedura de executare. Introducerea unui capitol dedicat executării benevolă în Codul de executare este justificată și necesară, pornind de la ideea că statul Republica Moldova a optat pentru a reglementa legislația execuțională într-un cadrul legal distinct. Respectiv, trebuie urmat aceeași

			anume acesta este actul normativ care reglementează raporturile juridice de la etapa care precedă pe cea a executării silit.	abordare sistemică. Deși codul reglementează în principal executarea silită, el are ca obiect de reglementare întregul proces de executare: definirea executării benevole, actele necesare pentru intentarea procedurii de executare benevolă; modalitățile de acordarea a termenelor pentru această etapă, inclusiv etapele premergătoare etc. Articolul. 10 al Codului de executare recunoaște implicit existența executării benevole, stabilind că executarea silită intervine doar când debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile. Un capitol dedicat ar clarifica și optimiza această etapă, asigurând un cadru legal mai coerent și o procedură de executare mai echitabilă.
		2.	Suplimentar, executarea benevolă trebuie să preceadă pe cea a eliberării titlului executoriu, fiind de competența instanței de judecată și asigură eliminarea procedurilor inutile pentru cazul de executare benevolă a hotărârilor judecătorești	Precizare Conform art. 11 din Codul de executare, documentele executorii includ inclusiv și hotărârile pronunțate de instanțele de judecată. Hotărârile judecătorești capătă puterea lucrului judecată, doar după ce devin executorii, în sensul în care art. 120 din Constituție impune un caracter obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești

				definitive, fără ca în baza acestora să se emită alte acte. Din aceste considerente, documentele executorii în sensul art. 11 din <i>Codul de executare</i> , doar conferă caracterul executoriu al acestora, dar obligațiile părților este stabilită în hotărârea propriu-zisă. Astfel, creditorul nu poate solicita executarea obligației de către debitor înainte de emiterea unei hotărâri judecătorești.
		3.	Cu privire la executarea benevolă a altor documente executorii, acest aspect ține de obiectul de reglementare al altor acte normative specifice domeniul de reglementare privind emiterea documentelor executorii date. Astfel, de exemplu, în cazul deciziilor organului disciplinar al Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind aplicarea sancțiunii pecuniare a amenzii, Legea nr. 1260/2002 prevede un termen de executare benevolă de 30 de zile pentru executarea amenzii, care odată omis permite creditorului să transmită documentul executoriu spre executare silită (art. 57 alin. (1) lit. c) și alin. (2 ¹) al legii date).	Se acceptă Art. 9 ² alin. (2) va avea următorul cuprins: „(2) Somarea debitorului se realizează doar în situațiile în care nu există reglementări speciale cu privire la procedura și termenii de executare benevolă a documentelor executorii respective. În acest caz, prevederile alin. (1) se aplică în modul corespunzător.”.
		4.	Considerăm, de asemenea, că impunerea unui termen de executare benevolă după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești știrbește din garanțiile de care dispune creditorul la executarea eficientă a	Nu se acceptă Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017 Curtea observă că, potrivit art. 38 alin. (4) lit. f) din

		hotărârilor judecătorești, or în perioada rezervată executării benevole debitorul va putea întreprinde acțiuni prin care să împiedice eventuala executare silită a actului judecătoresc definitiv. Concomitent, procedura actuală a solicitării eliberării titlului executoriu la fel oferă debitorului un termen în care acesta are posibilitatea executării benevole, iar art. 61 lit. e) și f) al Codului de executare, obligă executorul judecătoresc să refuze intentarea procedurii de executare dacă termenul de executare benevolă nu a expirat sau documentul executoriu a fost executat. De asemenea, conform alin. (4) art. 61 Cod de executare: „(4) În cazul refuzului de a intenta procedura de executare, cheltuieli de executare nu se achită.”. Astfel, legislația actuală permite de fapt debitorului să anticipeze executarea silită împotriva sa prin executarea benevolă până la eliberarea titlului executării și intentarea efectivă a procedurii executării silită, or debitorul cunoaște sau trebuie să cunoască despre existența unui litigiu și pretențiile față de sine precum și trebuie să cunoască despre existența unei hotărâri definitive și conținutul acesteia, iar până la trimiterea dosarului la prima instanță sau până la expirarea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe, debitorul are posibilitatea să întreprindă acțiuni de executare benevolă.	Codul de executare, în cazul executării documentului executoriu în termenul prevăzut la art. 60 alin. (3), onorariul va fi achitat de debitor în proporție de 50% din mărimea obișnuită a acestuia. Astfel, dispozițiile art. 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare obligă debitorul să achite onorariul executorului judecătoresc chiar dacă ultimul nu întreprinde nici un fel de acțiuni în vederea executării documentului executoriu. În asemenea situație, debitorul este de fapt deposedat de proprietatea sa. Curtea reține că acordarea debitorului a posibilității de a executa benevol documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită are ca scop facilitarea executării cu bună-credință și în condiții mai favorabile a creanțelor de către debitori și, totodată, prevenirea unor eventuale abuzuri din partea creditorilor de rea credință care evită înștiințarea debitorului despre existența unei hotărâri judecătorești definitive, atunci când acesta din urmă din varii motive nu este în cunoștință de cauză.
--	--	--	---

			Impunerea creditorului să parcurgă noi proceduri de comunicare și căutare a debitorului pentru notificarea corectă a propunerii de executare benevolă pune în sarcina creditorului în mod nejustificat acțiuni, proceduri și cheltuieli suplimentare care îngreșesc și mai mult accesul la justiție. Considerăm că efortul suplimentar și interesul față de executarea benevolă a unei hotărâri judecătorești trebuie pus în sarcina debitorului și paradigma în această materie trebuie inversată, astfel încât anume debitorul să aibă un rol activ și să manifeste interes în executarea benevolă a actelor definitive care-i sunt opozabile, având în acest sens toate posibilitățile în cazul în care este de bună-credință. În cazul debitorilor de rea-credință, instituirea unor noi proceduri și mecanisme nu fac decât să le ofere acestor încă o șansă să facă uz de anumite omisiuni procedurale în scop de a evita executarea documentelor executorii. Prin prisma articolului 120 din Legea Supremă, obligativitatea hotărârii judecătorești apare în momentul în care aceasta devine definitivă și nu este condiționată de înaintarea de către creditor a documentului executoriu către executorul judecătoresc sau îndeplinirea altor proceduri obligatorii. Prin prisma art. 6 pct.1 din Convenția Europeană, precum și prin prisma jurisprudenței Curții Europene, dreptul de	În acest sens, Recomandarea CoE nr. (2003) 17 privind executarea hotărârilor judecătorești stabilește că „în timpul procedurii de executare, trebuie găsit un echilibru adecvat între interesele creditorilor și cele ale debitorilor, având în vedere prevederile art. 6 și 8 ale Convenției Europene. Totodată, Curtea reamintește că, la pronunțarea Hotărârii nr. 1 din 15 ianuarie 2013, a fost emisă o adresă, prin care s-a reținut necesitatea instituirii unei obligații în sarcina creditorului de a soma debitorul asupra executării benevole a documentului executoriu până la intentarea procedurii de executare silită. Curtea notează că oferirea debitorului a posibilității de a executa benevol hotărârea judecătorească nu este de natură să contravină principiului liberului acces la justiție și nici să încalce dreptul la un proces echitabil.
--	--	--	--	---

		acces la justiție nu poate fi absolut, el poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cât timp acestea sînt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit. Considerăm că procedurile de executare benevolă propuse prin acest proiect de lege nu sunt necesare într-un stat democratic, or acestea deraiază de la scopul urmărit și nu contribuie la atingerea acestui, precum și nici nu respectă cerința proporționalității ingerințelor în raport cu scopul urmărit. Prin urmare, ceea ce Curtea Constituțională poate considera drept soluție oportună nu reprezintă soluția care trebuie adoptată. Considerăm că excluderea acestei incoerențe a fost realizată în mod corect și proporțional riscurilor și intereselor ambelor părți ale procedurii de executare, anume prin adoptarea Legii nr. 42/2014 prin care a fost amendat art. 60 al Codului de executare după cum urmează: „2. La articolul 60 alineatul (3), textul "cu propunerea de a executa benevol documentul executoriu în termen de 15 zile" se substituie cu textul "și propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu". 1. La articolul 60 alineatul (3¹), cuvîntul "benevol" se exclude.”.	
--	--	---	--

			Conform notei informative la proiectul de lege dat, se menționează că „în ceea ce ține de a doua parte a prezentului proiect de lege, acesta propune ca noțiunea de „executare benevolă” să nu se regăsească în conținutul Codului de executare, deoarece, esența întregului concept al Codului de executare este executarea silită a documentul executoriu, deoarece debitorul nu l-a executat benevol. Acest lucru este expus și în redacția art. 10 al Codului de executare, care enunță definiția executării silite, și anume “executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile”. în mod normal, executarea unei hotărâri judecătorești sau a unui titlu executoriu se face voluntar și numai în caz contrar se recurge la executarea silită, prin intermediul proceduri de executare. Prezentul proiect nu aduce atingere posibilității debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără ca executorul judecătoresc să întreprindă acte de punere în executare a documentului executoriu, însă această etapă va fi o parte integrantă a procedurii de executare silită, în așa mod, excluzînd din Codul de executare	
--	--	--	--	--

			noțiunea de „executare benevolă”, care nu-și găsește justificare conceptuală.”. Suntem de acord cu această opțiune a legiuitorului, care a eliminat incoerența semnalată de Curtea Constituțională, fără să distorsioneze conceptul Codului de executare și asigurând un echilibru just între interesele creditorilor și debitorilor dar și cele ale statului, astfel încât să fie posibilă executarea de către debitor documentului executoriu înainte de a se întreprinde acțiuni de punere în executare silită și de a trece efectiv la executarea silită a bunurilor debitorului. În același termen, părțile se pot concilia, iar condițiile de executare convenite de părți în acest mod sunt obligatorii și permit încetarea procedurii de executare dacă a fost încheiată și o tranzacție în acest context. În orice caz, părțile sunt în drept să se concilieze și înainte de intentarea procedurii de executare, astfel încât să nu se recurgă la aceasta, încheind o tranzacție extrajudiciară, cu confirmarea acesteia de către instanța de judecată la necesitate sau încheind o tranzacție la etapa examinării litigiului.	
	MAI	5.	Analizând conținutul textual al pct. 1-3 din Art. I, în partea modificărilor art. 267, 241, 256 recomandăm alinierea proiectului la prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pe paliera respectării expunerii consecutive a modificărilor.	Se acceptă Propunerile respective au fost incluse în proiect, fiind reordonate.

	Eugeniu Bujoreanu CABINETUL AVOCATULUI	6.	Art. 9¹ alin. 3 din proiectul de lege: ”La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul trebuie să prezinte declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, însoțită de dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu”. Astfel creditorul este obligat să informeze debitorul în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, iar odată cu depunerea spre executare a documentului executoriu să prezinte dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu. Potrivit art. 9² alin. 3 din proiectul de lege: ”În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Iar termenul începe să curgă din ziua în care debitorul ia cunoștință sau trebuia să cunoască despre somația prezentată de către creditor sau publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Analizînd practica judiciară pe care o avem, putem cu certitudine și deplină responsabilitate să comunicăm că 80% din cauzele civile depuse în instanța de judecată, se examinează	Se acceptă parțial Procedura de citare prin publicare în Monitorul Oficial, este unica modalitate de citare publică acceptată și inseratei în legislația națională. Respectiv, aceasta procedură de înștiințare este fundamentată pe principiile dreptului la informare și apărare, care sunt garantate în cadrul procedurilor judiciare. Pentru a evita transferul cheltuielilor către creditor, se impune efectuarea unor modificări la art. 9² alin. (4) și art. 9³ din Codul de executare. Astfel art. 9² alin. (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.”.
--	---	----	--	--

			în lipsa pîrîților/debitorilor din motiv că aceștia nu recepționează corespondența din diferite motive. În vederea respectării procedurii citării legale, Incaso la solicitarea instanței de judecată, publică citațiile publice în ziarul de nivel raional, suportând astfel suplimentar taxa de stat și taxa de timbru achitate încă cca 100 – 250 lei pentru fiecare citare publică. Considerăm că creditorul poate îndeplini obligația de a transmite o somație în adresa debitorului însă obligația de publicare în Monitorul Oficial a acestei somații este una ineficientă și necesită alocarea unor surse suplimentare pentru Incaso cca 300.000 lei lunar care nu vor putea fi ulterior compensate de la debitor. Or prezentul proiect de lege nu prevede modificarea prevederilor codului de procedură civilă, codului de executare și Hotărîrea de Guvern nr. 886 din 23.09.2010, prin introducerea cheltuielilor suplimentare ale creditorului referitoare la somarea debitorului în Monitorul Oficial despre executarea benevolă.	Art. 9³ va avea următorul cuprins: „Debitorul care execută benevol obligația are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”.
	AmCHAM	7.	Se propune modificarea Codului de executare și reglementarea posibilității eliberării titlurilor executorii sub formă de document electronic cu aplicarea semnăturii electronice sau, după caz, reglementarea prin	Precizare Propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri

			lege a statutului de document executoriu pentru hotărârile judecătorești.	ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită. Cu toate acestea, Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind modificarea Codului de executare nr. 443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la forma de transmitere a documentelor executorii vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
Art. I. –Codul de procedură civilă nr. 225/2003				
Articolul 256 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Instanța care a pronunțat ordonanța sau hotărârea judecătorească prevăzută la alin. (1) stabilește în cuprinsul dispozitivului un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale. Dovada plății efectuate de pârât se	Uniunea Avocaților	8.	La art. 256 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă propunem includerea în același termen maxim de executare benevolă oferit de instanță și a obligației de comunicare despre acest fapt, deoarece la art. 12 alin. (2) Cod de executare, conform proiectului, acest fapt nu rezultă expres. Suplimentar, drept consecință juridică pentru nerespectarea acestui termen să se prevadă obligația expedierii titlului executoriu spre executare silită de către instanță din oficiu în următoarea zi lucrătoare celei în care a expirat termenul prevăzut la art. 256 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, cu modificarea	Nu se acceptă Titlurile executorii eliberate în cazurile prevăzute la art. 256 alin. (1) din <i>Codul de procedură civilă</i>, vor continua să beneficieze de autoritatea oficială, ele fiind expediate din oficiu executorului judecătoresc de către instanță, ca urmare a neprezentării dovezii de plată de către debitor în termenul acordat de instanță. Somarea în cazurile prevăzute la art. 256, nu este necesară, avînd în vedere că suntem în prezența a două ipoteze juridice distincte, or art. 15 din <i>Codul de</i>

remite instanței și se anexează la dosarul cauzei.”			corespunzătoare și a art. 12 și a alin. (3) art. 15 al Codului de executare.	<i>executare</i> se referă la hotărârile care au devenit executorii în sensul art. 254 din <i>Codul de procedură civilă</i> , pe când cele prevăzute la 256 se execută imediat.
	MAI	9.	La pct. 2, art. 241 alin. (7) expus în redacție nouă și respectiv, pct. 3, art. 256 alin. (1 ¹), menționăm că soluția legislativă propusă de autor privind instituirea unor termeni exacti în materia executării inclusiv a hotărârii judecătorești, în eventualitate ar putea genera probleme de ordin financiar entităților publice. În vederea susținerii obiecției enunțate vom menționa că instituirea de instanța de judecată a unui termen de până la 15 zile în vederea executării benevole a actului judecătoresc de încasare din contul autorităților finanțate de la bugetul de stat, în anumite situații va face imposibilă respectarea acestuia/încadrarea prin executarea obligației în interiorul acestui termen.	Nu se acceptă Menționăm că, până la modificările aduse la art. 256, în vederea implementării procedurii de executare benevolă, reglementările prevăzute dispuneau transmiterea din oficiu a titlului executoriu de către instanța de judecată, imediat. Însă fără a fi indicat un termen-limită. Această situație genera imposibilitatea debitorului de a executa benevol hotărârea judecătorească anterior începerii executării silită, chiar când debitorul voia să o execute, fiind contrar noțiunii de executare silită prevăzută la art. 10 din Codul de executare. În acest context, instituirea unui termen de până la 15 zile pentru executarea benevolă a actului judecătoresc reprezintă un termen optim și corespunde spiritului în care același termen era acordat de către executorul judecătoresc în sensul art. 60 din Codul de executare, care de altfel, acordă debitorului o perioadă

				rezonabilă pentru a-și îndeplini obligațiile impuse de documentul executoriu fără a suporta cheltuielile de executare suplimentare, asigurându-se în acest sens, respectarea raționamentelor din HCC nr. 1/2013 și HCC nr. 39/2017.
		10.	Mai mult, modificările propuse de autor, vin în contradicție cu norma art. 68 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, potrivit căreia, în cazul neexecutării documentului executoriu emis în baza unei hotărâri judecătorești definitive în termen de 3 luni de la data prezentării acestuia, creditorul poate solicita executorului judecătoresc inițierea executării silite, conform procedurii stabilite de Codul de executare. La acest capitol, sunt relevante și regulile privind principiul performanței stabilite la art. 11 din Legea nr. 181/2014 care stipulează că resursele bugetare se alocă și se utilizează în mod econom, eficient și eficace, în concordanță cu principiile bunei guvernări. Subsidiar, în mod analogic relevăm și prevederile art. 17 alin. (2) din același act normativ, care stabilesc că pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.	Se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 3 din tabelul de sinteză.

			Pe cale de consecință, în situații de dispunere a încasării unor sume majore la finele anului bugetar, entitatea publică va fi în imposibilitate financiară de a executa hotărârea în partea pecuniară, în interiorul termenului indicat de instanță. Obiecția invocată mai sus este relevantă și pentru Art. II din proiect or, amendamentele propuse pentru modificarea și completarea Codului de executare nr. 443/2004 la fel se referă la instituirea termenului de executare benevolă.	
	UNEJ	11.	La art. I, p. 3 al proiectului în redacția propusă pentru al. 1¹ a art. 256 CPC după cuvintele "15 zile" propunem să se includă sintagma "de la pronunțarea hotărârii" – or, în lipsa acestei sintagme nu este clar care este punctul de reper pentru calcularea termenului de executare benevolă pentru documentele executorii de executare imediată;	Se acceptă Modificările respective au fost incluse în proiect
	Ministerul Finanțelor	12.	Potrivit art.12 alin.(2), în cazurile prevăzute la art.256 alin.(2) din Codul de procedură civilă (în cazul adoptării hotărârii judecătorești privind reintegrarea în serviciu a salariatului), titlul executoriu se eliberează imediat. Totodată, prin modificările operate la art.60 se propune abrogarea alin.(3¹), ceea ce ar însemna că la executarea unor asemenea hotărâri judecătorești nu va exista niciun termen de executare benevolă. În această ordine de idei, opinăm că urmează a fi stabilit un termen de	Nu se acceptă În cazurile prevăzute la art. 256 alin. (2) din Codul de procedură civilă, menționăm că acesta reprezintă apărarea unui drept nepatrimonial (nepecuniar) prin intermediul judecății, având caracter inalienabil și perpetuu. Aceasta înseamnă că dreptul apărut nu poate fi transferat sau limitat în timp, subliniind importanța și stabilitatea

			executare benevolă (poate fi mai scurt decât pentru alte categorii de documente executorii) și pentru executarea unor asemenea hotărâri judecătorești	acestui în cadrul legal, obligație impusă instanței, dar nu părților. O întârziere în executarea hotărârii ar continua să prejudicieze drepturile angajatului, inclusiv dreptul la muncă și la veniturile necesare pentru subzistență.
Art. II. - Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004				
Articolul 9¹. Executarea benevolă (1) Executarea benevolă reprezintă acordarea posibilității debitorului de a executa voluntar documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită. Termenul pentru executarea benevolă este stabilit de lege sau de instanța de judecată. (2) În cazul în care debitorul nu execută benevol obligația sa în termenul stabilit de lege sau de instanța de judecată, aceasta poate fi impusă prin executare silită, proces care demarează odată cu	Uniunea Avocaților	13.	În speță, cu referire la alin. (3) art. 9 ¹ și alin. (1) art. 9 ² Cod de executare, în condițiile în care proiectul dispune că termenul de executare benevolă este prevăzut de lege sau de către instanța de judecată, nu este clară rațiunea autorului de a obliga creditorul să acorde debitorului termen de executare benevolă prin notificarea unei somații. Debitorul dispune de acest drept <i>ope legis</i> sau în temeiul hotărârii, dacă aceasta din urmă prevede un termen de executare benevolă, și somarea suplimentară a debitorului pentru acordarea unui termen de executare benevolă nu este doar o dublare inutilă a mecanismelor deja existente, ci și o cale de a întârzia punerea în executare a documentului executoriu. Considerăm, în acest context, că debitorul este obligat să cunoască prevederile legii care-i oferă termen de executare benevolă, precum și pe cele ale documentului executoriu, nefiind necesară somarea repetată cu acordarea termenului de executare benevolă de minim 15 zile, or legea și instanța de judecată pot stabili	Precizare Necesitatea acestor prevederi juridice derivă din principiul fundamental al dreptului la apărare al debitorului și din garantarea unui proces echitabil, conform celor statuate de Curtea Constituțională în Hotărârea sa nr. 1 din 15 ianuarie 2013. Prin intermediul somării, debitorului i se oferă posibilitatea de a acționa benevol în executarea obligațiilor sale înainte de a fi necesar să se recurgă la măsuri coercitive – executarea silită. Prin Adresa Curții Constituționale nr. PCC-01/27a din 15 ianuarie 2013, Curtea consideră oportună <i>instituirea unei obligații în sarcina creditorului de a soma debitorul asupra executării benevole a documentului executoriu până la intentarea procedurii de executare</i>

sesizarea executorului judecătoresc. (3) La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul trebuie să prezinte declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, însoțită de dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu. (4) Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27 din prezentul cod, se execută imediat.			alte termene. Nu este clar, dacă acest termen de 15 zile este suplimentar la cele stabilite de lege și instanța de judecată, sau reprezintă o normă derogatorie. Ultima soluție riscă să rămână inaplicabilă în contextul în care se aplică regula <i>lex specialis</i>.	<i>silită</i>. În acest sens, Curtea a menționat că, în vederea realizării sau stabilirii drepturilor și intereselor civile deduse judecății, procesul civil parcurge două etape: <i>judecata</i> și <i>executarea silită</i>, aceasta din urmă intervenind în cazul hotărârilor susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței coercitive a statului, <i>în măsura în care debitorul nu-și execută de bunăvoie obligația</i>. Totodată a notat că <i>executarea silită a unei hotărâri judecătorești intervine doar atunci când debitorul refuză să execute benevol hotărârea</i>. Adică <i>neexecutarea voluntară a unui titlu executoriu deschide calea executării silite</i>.
	MAI	14.	La pct. 1, art. 9¹ alin. (1) se propune substituirea cuvintelor „înainte de a trece la executarea silită” cu cuvintele „înainte ca executarea silită să fie solicitată”.	Nu se acceptă Expresia „înainte ca executarea silită să fie solicitată” poate fi ambiguă, deoarece sugerează că creditorul are libera discreție să solicite în orice moment posibilitatea de a solicita executarea silită, în timp ce expresia „înainte de a trece la executarea silită” corelează cu etapele specifice ale executării silite și acoperă ipoteza în care instanța de judecată transmite spre executare imediată hotărârea judecătorească

				. Mai mult decât atât art. 9 ¹ din Codul de executare corelează și cu art. 256 Cod de procedură civilă.
	UNEJ	15.	La art. II, p. 1 al proiectului în redacția propusă la al. (1) al art. 9¹ CE se propune următoarea redacție ”Executarea benevolă reprezintă posibilitatea debitorului de a executa voluntar documentul executoriu înainte ca executarea silită să fie solicitată. Termenul pentru executare benevolă este stabilit de lege sau de instanța de judecată, dar nu poate depăși 15 zile din data scadenței obligației stabilite de documentul executoriu.” Al. (4) din redacția propusă de proiect a art. 9¹ CE propunem să fie completat cu sintagma ”, fără aplicarea termenului de executare benevolă.”- pentru a evita orice confuzie cu documentele executorii de executare imediată pentru care se aplică termen de executare benevolă	Se acceptă parțial La articolul 9¹ alineatul (4) va avea următorul cuprins: (4) Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27 din prezentul cod, se execută imediat, fără a se aplica termenul de executare benevolă.”.
Articolul 9² . Acordarea termenului pentru executarea benevolă (1) Înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu,	Uniunea Avocaților	16.	Alin. (3) art. 9² Cod de executare care impune publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, reprezintă o cerință excesivă și reprezintă o dovadă a ineficienței și riscurilor mecanismului propus de autorii proiectului. Proiectul nu ține cont și nu soluționează problema cheltuielilor adiționale suportate de creditor în legătură cu procedura de somare și publicare adițională, în cazul în care „înmânarea” somației nu a fost	Se acceptă parțial Suplimentar opiniei autorului proiectului e la pct. 6 din sinteză, și Pentru a evita transferul cheltuielilor către creditor, art. 9² alin. (4) și art. 9³ din Codul de executare vor avea următorul cuprins: Astfel art. 9² alin. (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului

acordându-i un termen de cel puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită. (2) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28 din prezentul cod. (3) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (4) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii judecătorești, termenul			posibilă, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Punerea în sarcina creditorului a acestor obligații și a cheltuielilor pentru realizarea acestora nu va avea ca efect decât punerea la adăpost a debitorilor de rea-credință și oferirea posibilităților de a evita sau de a întârzia executarea silită. Actual, alin. (3) art. 60 Cod de executare permite somarea eficientă a debitorilor folosind datele și resursele la care au acces executorii judecătorești de localiza și implicit de a notifica cu mai multă ușurință debitorul, posibilități de care nu dispun și creditorii, iar publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova trebuie să admitem că nu este o modalitate eficientă de a se asigura informarea debitorului despre existența unui document executoriu. În condițiile în care anume acesta este scopul autorilor proiectului în partea ce ține de amendamentele privind somarea despre executarea benevolă, recurgerea la metode inefficiente de somare lipsește de sens aceste propuneri. În măsura în care legea admite că pentru notificarea eficientă oricum se va recurge la serviciile executorului judecătoresc, conform prevederilor art. 28 din Codului de executare, propunem să se revină la mecanismul existent oferit actual de dispozițiile alin. (3) art. 60 Cod de executare.	nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.”. Art. 9³ va avea următorul cuprins: „Debitorul care execută benevol obligația are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”.
--	--	--	---	--

pentru executarea benevolă a documentului executoriu este stabilit în cuprinsul dispozitivului hotărârii. (5) Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care debitorul ia cunoștință sau trebuia să cunoască despre: a) somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la alin. (1); b) publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazurile prevăzute la alin. (3); c) hotărârea judecătorească în cazurile prevăzute la alin. (4)			Pe de altă parte, în timp ce instanța de judecată poate cita partea în proces și la locul ei de muncă sau la locul unde se află, dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, pe când prezentul proiect nu oferă o astfel de posibilitate și se prezumă aplicarea regulilor generale de comunicare a actelor stabilite de Codul civil la art. 22 care admite notificarea doar la domiciliu sau sediu.	
		17.	Art. 9² admite o contradicție, prin coroborarea alin. (1), (4) și lit. c) alin. (5) și alin. (2) art. 256 Cod de procedură civilă, o în cazul celui din urmă nu se admite stabilirea unui termen de executare benevolă. Același lucru este stipulat la alin. (7) art. 241 Cod de procedură civilă, sens în care instanța de judecată este obligată să dispună executarea imediată a hotărârii. Pe de altă parte, nu este clar de ce autorii proiectului admit că în cazul hotărârilor judecătorești privind executarea imediată termenul executării benevole începe a curge din momentul în care debitorul a luat cunoștință sau trebuia să cunoască despre hotărârea judecătorească, iar în privința celorlalte hotărâri judecătorești nu se aplică aceeași regulă. Considerăm că aceeași obligație de a comunica actele judecătorești și obligația părților de a se interesa de soarta litigiului odată ce au cunoscut despre existența acestuia, este aplicabilă pentru toate hotărârile judecătorești	Precizare Articolul 9² alin. (1) se aplică în toate cauzele generale de executare, stabilind cadrul general pentru aceste proceduri. în ceea ce privește prevederile prevăzute la alin. (4) și (5) lit. c) al art. 9² prin coroborare cu art. 256 alin. (2) Cod de procedură civilă, se aplică instituției executării imediate a hotărârii. Or legislația națională distinge între procedura de executare a hotărârilor după ce devin definitive și hotărârile cu executare imediată. Dispozițiile art. 9² acoperă ambele ipoteze de acordare a termenului pentru executare benevolă.

			și disocierea propusă de autori cu privire la acest aspect nu are o explicație obiectivă și un scop clar. În acest context, la nivel normativ legiuitorul confirmă importanța manifestării interesului și responsabilității părților în legătură cu soarta litigiului lor, prin alin. (4 ¹) art. 102 Cod de procedură civilă, care stipulează că: „(4 ¹) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”.	
	MAI	18.	La pct. 1, cu privire la art. 9² se menționează că potrivit art. 68 alin. (2) și alin. (2¹) din Legea nr. 181/2014, în cazul neexecutării documentului executoriu emis în baza unei hotărâri judecătorești definitive în termen de 3 luni de la data prezentării acestuia, creditorul poate solicita executorului judecătoresc inițierea executării silite, conform procedurii stabilite de Codul de executare. Recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești definitive privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărârii judecătorești prevăzut la alin. (2). Astfel, prin prisma argumentelor expuse supra se propune redarea art. 9² cu următorul cuprins:	Precizare A se vedea argumentările prezentate la pct. 3 din tabelul de sinteză.

			„Articolul 9² . Acordarea termenului pentru executarea benevolă (1) Înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită. (2) În cazul în care debitorul este o autoritate/instituție bugetară, înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de 3 luni și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită. (3) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28 din prezentul cod. (4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (5) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a	
--	--	--	---	--

			hotărârii judecătorești, termenul pentru executarea benevolă a documentului executoriu este stabilit în cuprinsul dispozitivului hotărârii. (6) Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care debitorul ia cunoștință sau trebuia să cunoască despre: a) somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la alin. (1); b) publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazurile prevăzute la alin. (3); c) hotărârea judecătorească în cazurile prevăzute la alin. (4). (7) Termenul de executare benevolă a hotărârii judecătorești prevăzut la alin. (2) se suspendă dacă hotărârea judecătorească definitivă privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare a fost contestată cu recurs.”.	
	Eugeniu Bujoreanu CABINETUL AVOCATULUI	19.	Potrivit art. 67 alin. 4 Cod de executare prevede: ”În cazul în care înmînarea actului executorului judecătoresc către persoanele indicate la alin.(2) și (3) nu a fost posibilă, actul va fi comunicat prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” Astfel legiuitorul a prevăzut modalitatea de înștiințare și de compensare a cheltuielilor	Precizare Suplimentar opiniei autorului proiectului de la pct. 6, menționăm că procedura de citare prin publicare în Monitorul Oficial, în cazul în care debitorul nu poate fi găsit, este fundamentată pe principiile dreptului la informare și apărare, care sunt

			suportate în cadrul procedurii de executare a hotărîrii de către executorului judecătoresc, exceptînd astfel de la aceste cheltuieli creditorul. Astfel suntem categoric împotrivă pentru publicarea înştiinţării în Monitorul Oficial a comunicării despre executarea benevolă în cazul imposibilităţii înmânării somaţiei, cu excluderea din proiectul de legea : 1. art. 9² alin. 3; 2. art. 9² alin. 5 lit. (b);	garantate în cadrul procedurilor judiciare.
		20.	Referitor la declaraţia creditorului pe propria răspundere privind neexecutarea creanţei de către debitor, legiuitorul urmează să specifice în ce formă se prezintă această declaraţie or să elaboreze un model de declaraţie care va fi ataşat prezentului proiect.	Precizare Conform principiului libertăţii contractuale, inclusiv în cazul tranzacţiilor, părţile au dreptul de a stabili propriile condiţii şi modalităţi de exprimare a acordurilor lor, atâta timp cât acestea nu contravin legii. În acest sens, declaraţia pe propria răspundere a creditorului referitoare la neexecutarea creanţei de către debitor poate fi redactată într-o formă aleasă liber de către creditor, însă trebuie să întrunească anumite condiţii de validitate a actului juridic. Absenţa unei specificări clare privind forma declaraţiei în proiectul de lege sugerează că legea permite creditorului să îşi formuleze declaraţia conform propriilor preferinţe şi necesităţi, în

				concordanță cu principiul libertății contractuale.
	UNEJ	21.	În redacția propusă de proiect pentru al. (3) al art. 9² propunem substituirea sintagmei "Monitorul oficial al Republicii Moldova" cu sintagma "pagina web a UNEJ" - or, costurile de publicare în Monitorul Oficial sunt destul de mari (între 500-1000 lei), ceea ce ar constitui o povară injustă pusă pe creditor (a cărui creanță poate fi mai mică decât această sumă), în plus - Monitorul Oficial este o sursă mult mai puțin la îndemâna persoanelor, decât pagina web. La fel, menționăm că Monitorul oficial nu oferă opțiunea de căutare a textului în anunțurile publice, fapt ce face extrem de dificilă verificarea unei informații și practic reduce la zero eficiența informării publice prin el. Pagina UNEJ ca și spațiu de publicare a somațiilor ar fi mai puțin costisitoare, mai accesibilă și ar oferi și motorul de căutare pentru ca persoanele să poată ușor identifica avizele/somațiile care le vizează.	Nu se acceptă Monitorul Oficial reprezintă singura sursă oficială și unanim recunoscută pentru informarea publicului cu privire la informațiile de interes public. Acesta este destinat unei audiențe largi, asigurând că informațiile ajung la o gamă cât mai vastă de cetățeni. În contrast, site-ul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești este mai puțin cunoscut și accesat doar de un segment restrâns de profesioniști și persoane interesate de procedurile de executare silită.
	AmCham	22.	Considerăm că, procedura curentă de executare oferă debitorilor suficiente mijloace pentru realizarea drepturilor lor și cooperare în cursul executării titlurilor executorii. Totodată, în cazul în care reglementarea instituției executării benevole reprezintă o decizie necesară și dictată de practica judiciară, AmCham Moldova optează pentru revizuirea art. 9² din proiectul de lege. Alineatul (3) al	Precizare Suplimentar opiniei autorului proiectului de la pct. 6, menționăm că procedura de citare prin publicare în Monitorul Oficial, în cazul în care debitorul nu poate fi găsit, este fundamentată pe principiile dreptului la informare și apărare, care sunt

			acestui articol stabilește faptul că, în cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă (prin orice mijloace care sunt prevăzute la alin. (2)), aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Considerăm că creditorul poate îndeplini obligația de a transmite o somație în adresa debitorului, însă obligația publicării somației în Monitorul Oficial este una absolut ineficientă ca rezultat și una costisitoare, afectând nejustificat interesele creditorilor. Având în vedere cele menționate, propunem excluderea obligației publicării somațiilor adresate debitorilor în Monitorul Oficial al Republicii Moldov	garantate în cadrul procedurilor judiciare.
	Ministerul Finanțelor	23.	În vederea neadmiterii tergiversării nejustificate a executării silite a documentelor executorii emise de Serviciul Fiscal de Stat ce vizează obligațiile fiscale ale contribuabililor, se propune excluderea cerințelor prevăzute în proiect (art. II pct. 1, 3, 6) referitor la prezentarea declarației privind propria răspundere referitoare la neexecutarea creanței de către debitor și a dovezii somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu, pentru documentele executorii menționate la art. 11 lit. p) din Codul de executare (actele emise de către Serviciul Fiscal de Stat privind dispunerea încasării sumelor).	Se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 3 din tabelul de sinteză.

			Reglementarea acestei derogări este necesară, având în vedere că în cazul documentelor executorii emise de Serviciul Fiscal de Stat ce vizează obligațiile fiscale ale contribuabililor, prezentarea actelor enumerate supra la depunerea documentului executoriu spre executare silită nu este justificată prin prisma specificului creanțelor fiscale. Or, creanțele care fac obiectul documentelor executorii emise de Serviciul Fiscal de Stat sunt, de regulă, obligațiile fiscale declarate prin dări de seamă fiscale de către contribuabili, pe care aceștia au obligația să le achite conform art. 8 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal, fie obligațiile fiscale determinate de Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu art. 189 din Codul fiscal, ca urmare a efectuării controlului fiscal, executarea silită a căroră intervine după expirarea termenului de executare benevolă de 30 de zile din data comunicării deciziei asupra cazului de încălcare a legislației, prevăzut la art. 252 alin. (3) din Codul fiscal. Astfel, la etapa remiterii documentelor executorii către executorul judecătoresc, debitorii au avut posibilitatea de executare benevolă a obligațiilor fiscale datorate. În acest sens, la art. II al proiectului, articolul 9² alineatul (2), propunem de completat cu următorul text: „, , cu excepția art. 43 alin.(2) din Codul de executare.”, deoarece reieșind din dispoziția acestui alineat, care	
--	--	--	---	--

			prevede că în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, calitatea de creditor o exercită Ministerul Finanțelor prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat, nu se vor aplica aceste prevederi, inclusiv se va exclude și prezentarea declarației pe propria răspundere.	
		24.	La fel, opinăm că urmează a fi reglementat faptul că cheltuielile de publicare a somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, prevăzute la art.9 ² alin.(3), urmează a fi recuperate din contul debitorului.	Se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 6 din tabelul de sinteză.
Articolul 9³ Consemnarea stingerii obligației Debitorul care execută benevol obligația are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.	UNEJ	25.	Propunem expunerea art. 9³ în următoarea redacție: <i>”Articolul 9³. Confirmarea stingerii benevole a obligației.</i> <i>Confirmarea stingerii benevole a obligației se face prin eliberarea, de către executorul judecătoresc, către debitor a unui certificat ce atestă executarea obligației față de creditor. Condițiile și procedura de eliberare și înregistrare a certificatului, cât și modelul acestuia se aprobă de Consiliul UNEJ. UNEJ va asigura evidența certificatelor respective și eliberarea duplicatelor acestora.</i> <i>La solicitarea debitorului, executorul judecătoresc va include mențiunea despre stingerea obligației pe originalul documentului executoriu. Creditorul este obligat să restituie documentul executoriu în original debitorului, după executarea deplină a obligației stabilite prin acesta, dacă debitorul o solicită.</i>	Nu se acceptă Reglementările din Codul civil oferă părților mai multă libertate și responsabilitate, evitând cheltuieli procedurale suplimentare. Codul civil permite debitorului să primească direct chitanța sau titlul original de la creditor și să utilizeze orice mijloc de probă pentru a dovedi plata, fără intervenția obligatorie a unei terțe părți. Acest lucru încurajează soluționarea directă a obligațiilor și responsabilizează creditorul. În contrast, propunerile UNEJ impun automat implicarea executorului judecătoresc pentru confirmarea stingerii obligației, introducând o birocrație suplimentară și generând cheltuieli adiționale pentru debitor. În

			<i>Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”</i> Considerăm că redacția propusă oferă un grad sporit de securitate ambelor părți ale raportului obligațional – or, în redacția propusă de proiect nu există soluții pentru: (1) situația când debitorul pierde chitanță ce confirmă executarea obligației, (2) obligația se stinge prin compensare sau confuziune etc; (3) modul în care succesorii debitorului fac proba faptului că obligația a fost stinsă, în ipoteza unui creditor rău intenționat etc. La fel, nefiind reglementată de lege nici forma, nici conținutul chitanței, există un risc iminent ca respectivele certificate să fie incerte, cu formulări confuze, inexacte sau incorecte – fapt care nu poate fi admis, având în vedere valoarea lor juridică. În ipoteza acceptării redacției propuse, riscurile enunțate mai sus ar dispărea, iar actele ce confirmă executarea benevolă a obligației ar avea o formă certă și ar fi luate în evidență, cu posibilitatea verificării acestora, oferirii de duplicate etc.	plus, procedura din Codul civil este simplă și eficientă, permițând rezolvarea rapidă a litigiilor și protejând debitorul de costuri nejustificate. Propunerile UNEJ, însă, implică obținerea și înregistrarea unui certificat, ceea ce poate întârzia procesul și crea obstacole, reducând astfel flexibilitatea părților și complicând relațiile dintre debitor și creditor.
La articolul 15: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Documentul executoriu se prezintă spre executare silită de creditor, doar dacă debitorul nu a executat	Uniunea Avocaților	26.	Alin. (1) art. 15 și alin. (1) art. 60 Cod de executare, în versiunea proiectului, nu ține cont de faptul că termenul de executare benevolă nu este doar cel care este indicat în somație, dar și cel indicat în lege sau în hotărârea judecătorească, precum și de faptul că proiectul nu obligă expedierea unei somații în fiecare caz. Executarea	Precizare Alin. (1) al art. 15 este în concordanță cu art. 9² alin. (1), prevederile menționate se aplică în toate cauzele generale de executare, stabilind cadrul general al procedurii de executare. Astfel, termenul de executare

benevol documentul executoriu în interiorul termenului de executare indicat în somație.”; la alineatul (2): 6 literele d) și e) se abrogă; se completează cu litera i) cu următorul cuprins: „i) de urmărire a sumelor prevăzute la art. 256 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă debitorul nu a prezentat dovada efectuării plății în termenul stabilit de instanță în conformitate cu prevederile art. 256 alin. (11) din Codul de procedură civilă; se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins: „(6) În cazul documentelor executoriu privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul nu își onorează obligația de plată până la data scadenței a fiecărei plăți, creditorul poate transmite titlul executoriu pentru executare silită, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. În			imediată a documentului executoriu nu-l lipsește pe creditor de ași alege în mod independent executorul judecătoresc la care să depună spre executare silită documentul executoriu conform alin. (2) art. 60 Cod de executare.	benevolă de 15 zile, indicat în somație, este stabilit de lege. Pe când în art. 60 alin. (1) sunt reflectate două ipoteze în cazul în care nu se execută benevol documentul executoriu: (i) în cazul în care în termenul indicat în somație debitorul nu a executat benevol documentul executoriu; și (ii) în cazurile prevăzute de prezentul cod, când instanța indică în dispozitivul hotărârii termenul în interiorul căruia urmează a fi executată imediat hotărîrea.
UNEJ	27.	Corelat cu modificările propuse mai sus, pentru al. (1) al art. 15 CE propunem următoarea redacție ”Documentul executoriu se prezintă spre executare de creditor, însoțit de extrasul din Registrul de evidență a consemnării executării benevole a respectivului document executoriu.” Al. (2) al art. 15 CE propunem să fie expus după cum urmează : ”(2) Dacă debitorul nu a prezentat certificatul de consemnare a executării benevole, în termen de 5 zile lucrătoare de la expirarea termenului indicat la art. 9 ¹ (iar în cazul documentelor executorii prevăzute de lit. b) – dovada achitării), instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare în cauzele ce țin:” Dacă această completare este acceptată, nu mai este nevoie de indicarea necesității prezentării dovezii plății la lit. i) a redacției propuse de proiect.	Nu se acceptă Nu există reglementare legală care să stabilească în mod specific funcționarea „Registrului de evidență a consemnării executării benevole”. Absența unei reglementări clare generează incertitudini în aplicarea acestuia, deoarece nu sunt definite statutul său juridic și reglementările de gestionare și operare a informațiilor incluse. În acest context, este esențial să subliniem că aceste ambiguități pot compromite transparența și eficiența procesului de executare.	
	28.	Totodată, pentru a nu crea cheltuieli disproporționate statului în calitate de creditor, se propune expunerea lit. b) de la al. (2) al art. 15 CE în următoarea redacție: ”b) de urmărirea sumelor ce	Se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 3 din tabelul de sinteză.	

acest caz, se consideră că termenul pentru executare benevolă a expirat.”.			urmează a fi făcute venit la bugetul de stat – fără respectarea termenului stabilit de art. 9 ¹ și a procedurii somării prealabile a debitorului” În caz contrar, pe miile de dosare unde statul are calitate de creditor va fi nevoie de somații, lucru care impune cheltuieli și eforturi suplimentare; în plus, contravenienții vor avea pe lângă termenii acordați de art. 315 CE și Codul contravențional (30 de zile și 3 zile lucrătoare pentru achitarea a 50% din amendă) încă un termen de executare benevolă – ceea ce nu este echitabil în raport cu alte categorii de debitori.	
		29.	În redacția propusă pentru al. (6) al art. 15 CE, considerăm necesară substituirea sintagmei ”a fiecărei” cu sintagma ”unei” – această redacție ar fi mai clară și nu ar permite interpretări.	Nu se acceptă Menținerea sintagmei „a fiecărei” plăți garantează că creditorul are dreptul de a acționa imediat în cazul neexecutării oricărei plăți scadente, protejându-și astfel mai eficient drepturile. Substituirea cu „unei” ar putea sugera că doar neexecutarea unei plăți neprecizate ar activa dreptul creditorului, ceea ce ar diminua protecția acestuia.
La articolul 16: alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Hotărârile judecătorești în contencios administrativ se prezintă spre executare în conformitate cu prevederile stabilite în Capitolul VI din Codul administrativ.”.	MAI	30.	Se recomandă revizuirea pct. 4 cu indicarea nemijlocită a normei de referință (Titlu, Cartea etc.), întrucât Codul administrativ conține în componența sa „Capitolul VI” atât în Cartea a doua, cât și în Cartea a treia, astfel nu este clar la care din ele face trimitere autorul, iar pentru a exclude orice echivoc, punctul dat urmează a fi completat corespunzător.	Se acceptă Propunerile respective au fost incluse în proiect.

La articolul 60: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Procedura de executare se inițiază la cererea creditorului urmăritor, doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului de executare indicat în somație, sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare.”	MAI	31.	La pct. 6, art. 60, amendamentul alin. (3) se propune a fi redat în redacție nouă cu următorul cuprins: „la alineatul (3), textul „ , și propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu” și textul „Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condițiile art. 67 din prezentul cod.” se exclude;”. Propunerea dată rezidă din faptul că, odată ce termenul de executare este exclus, este oportun să fie exclus și textul ce explică modul de calcul al acestui termen.	Se acceptă Propunerile respective au fost incluse în proiect.
; la alineatul (3), textul „ , și propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu” se exclude; alineatele (3¹) și (3²) se abrogă; la alineatul (4), textul „în temeiul prevăzut la art. 61 lit. b), e) și f) din prezentul cod” se substituie cu textul „pentru unul din	UNEJ	32.	La p. 6 din proiect referitor la alineatul (3) al art. 60 CE trebuie completat si cu excluderea propoziției a 4 din al. 3 – or, dacă se exclude termenul, e firesc sa se excludă și fraza care explică cum acesta se calculează.	Se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 31 din tabelul de sinteză.

temeiurile prevăzute la art. 61 alin. (1)."				
La articolul 61 alineatul (1): 7 În textul dispoziției, cuvintele „poate refuza” se substituie cu cuvântul „refuză”; se completează cu litera e 1) cu următorul cuprins: „e 1) creditorul nu a prezentat declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, după caz, împreună cu dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu.”.	UNEJ	33.	Propunem expunerea redacției date de proiect pentru lit. e1) al. 1 al art.61 în următoarea redacție: ” „e1) creditorul nu a prezentat extrasul din Registrul de evidență a consemnării executării benevole ce confirmă lipsa executării și/sau dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu, dacă acestea sunt impuse de lege.”.	Nu se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 27 din tabelul de sinteză.
Propuneri de completare cu articole noi (pentru ajustarea cadrului normativ conex)				
	MAI	34.	La art. 263 din Codul de executare nr. 443/2004 se propune expunerea alin. (2) cu următorul cuprins: „(2) Încheierea instanței de judecată privind căutarea condamnatului se execută de către subdiviziunea teritorială subordonată Inspectoratului General al Poliției în a cărei rază teritorială se află ultimul domiciliu al condamnatului sau este dislocat comandamentul militar.”. Raționamentul propunerii nominalizate rezidă din faptul că, actualmente implementarea	Precizare Propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită. Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind

		prevederilor art. 263 alin. (2) din Codul de executare conform căroră, încheierea instanței de judecată privind căutarea condamnatului se execută de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune sau este dislocat comandamentul militar, creează impedimente și dificultăți atât la stabilirea competenței de pornire a dosarelor de căutare, cât și la executarea în termen ale acestora. Or, deseori adresa indicată în dosarul de probațiune și nemijlocit în încheierea judecătorească nu corespunde realității. De asemenea, recomandarea prenotată se necesită întru excluderea suprasolicitării unor angajați ai inspectoratelor de poliție în raport cu angajații altor inspectorate de poliție de a cărei competență teritorială ar fi examinarea încheierii instanței de judecată privind căutarea condamnatului. În acest context, se remarcă că nu este relevantă elaborarea procedurii interne prin care s-ar stabili remiterea materialului după competență teritorială, întrucât ar fi contrară art. 263 alin. (2) din Codul de executare care prevede expres că executarea încheierii de judecată se efectuează de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune. Mai mult, în scopul justificării propunerii înaintate se relevă că, potrivit anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 827/2010 privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune, în mun. Chișinău există un singur	modificarea Codului de executare nr. 443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la modificarea legislației vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.
--	--	--	--

			Birou de probațiune Chișinău (cu statut de direcție generală), însă conform anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 547/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, în mun. Chișinău își desfășoară activitatea șase subdiviziuni teritoriale (Direcția de poliție a mun. Chișinău, Inspectoratele de poliție Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana și Rîșcani), care în conformitate cu pct. 19 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547/2019 au competență teritorială corespunzătoare împărțirii administrativ-teritoriale. Astfel, la recepționarea încheierii instanței de judecată privind anunțarea în căutare a condamnatului la subdiviziunea teritorială de Poliție, deși condamnatul nu locuiește sau nu are ultimul domiciliu pe teritoriul administrativ deservit de către aceasta, ultima urmează să intenteze dosarul de căutare, chiar dacă acest fapt excede competența sa teritorială.	
	Eugeniu Bujoreanu CABINETUL AVOCATULUI	35.	Potrivit art.254 alin. 4 al CPC Hotărârea judecătorească irevocabilă este obligatorie pentru persoana în al cărei interes a fost pornit procesul de către organele și persoanele specificate la art.7 alin. (2). Iar pentru neexecutarea hotărârii instanței de judecată, art. 318 alin. 1 Cod contravențional prevede că: "Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare, se	Precizare Propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită. Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind modificarea Codului de executare nr.

		sanctionează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale. Pe parcursul a 14 ani (2010 - 2024) de analiză a hotărîrilor judecătorești prin care persoana este atrasă la răspundere contravențională pentru neexecutarea hotărîrii de judecată, am constatat că aplicarea amenzii contravenționale nu are efect pozitiv asupra debitorului, nu îl disciplinează și nu duce la achitarea de către acesta a datoriei. Astfel constatăm că sancțiunea care poate fi aplicată acestei contravenții de către instanța de judecată, prevede doar o singură sancțiune sub formă de amendă și nu prevede o altă sancțiune complementară. În cazul în care ar exista o altă sancțiune complementară la această componentă de infracțiune, eficiența de executare a unei hotărîri ar crește în viziunea noastră cu siguranță la 100%. Astfel considerăm oportun de a introduce modificări în art. 318 alin. 1 Cod contravențional, și anume de a introduce o sancțiune complementară pentru neexecutarea hotărîrii cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 45 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile. Art. 30 alin. 2 lit. (b) CE, care expres reglementează competența teritorială imperativă în cazul executării documentelor executorii prin urmărirea salariului sau unui alt venit al debitorului, competent în executare este executorul judecătoresc în a cărui circumscripție teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor	443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la modificarea legislației vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.
--	--	---	---

		judecătorești, se află sediul instituției (organizației) de la care debitorul primește venituri),- Codul de executare a fost implementat cu scopul de a liberaliza executarea silită care la rîndul său s-a axat pe principiile de competitivitate, liberă alegere a unui executor judecătoresc de către creditorul-urmăritor în procesul de executare a unui document executoriu în conformitate cu dispozițiile Codului de executare. La rîndul său Codul de executare, înrunește în sine un complex de măsuri/proceduri care contribuie la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege. În exercitarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare este liber de a alege a unui executor judecătoresc, un principiu fundamental, competitiv în procedura de executare. Contrar principiului indicat mai sus creditorul-urmăritor este impus și lipsit de dreptul de liberă alegere a unui executor judecătoresc în procesul de urmărire a unui drept legitim recunoscut prin intermediul unui act cu caracter executoriu emis de către autoritățile publice în modul corespunzător. La fel, art. 111 Cod de executare reglementează procedura de urmărire a salariului și altor venituri ale debitorului. Art. 112 Cod de executare reglementează obligația administrației și a debitorului de a comunica executorului judecătoresc și creditorului schimbarea locului de muncă al debitorului.	
--	--	---	--

			Art. 113 Cod de executare reglementează procedura controlul asupra efectuării reținerilor, respectarea cât procedura de urmărirea a salariului și altor venituri ale debitorului, respectarea obligațiilor administrației și a debitorului de a comunica executorului judecătoresc și creditorului schimbarea locului de muncă al debitorului, procedura controlul asupra efectuării reținerilor din salariului și altor venituri ale debitorului, pot fără careva impedimente fie costuri suplimentare efectuate de către executorul judecătoresc ales la libera discreția creditorului-urmăritor. La fel procedura controlul asupra efectuării reținerilor din salariului și altor venituri ale debitorului nu necesita deplasarea executorului judecătoresc fie a creditorului în comun cu executorul judecătoresc la sediul angajatorului debitorului fie la entitatea de la care debitorul primește surse financiare din simplul motiv ca aceasta procedura (procedura de control) poate în prezent a fi efectuată online prin suprapunerea datelor din bazele de date ale serviciului fiscal, CNAS, ect. Cu sumele financiare primite în contul biroului executorului judecătoresc. Respectiv în esența sa procedura de verificare a corectitudinii efectuării reținerilor din salariului debitorului cu participarea fizică a executorului judecătoresc este o normă morală învechită. Astfel în contextul celor expuse consideram oportun, abrogarea prevederilor art. 30 alin. 2 lit. (b) Cod de executare care reglementează și anume competența teritorială imperativă în cazul	
--	--	--	---	--

			executării documentelor executorii prin urmărirea salariului sau unui alt venit al debitorului, competent în executare este executorul judecătoresc în a cărei circumscripție teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află sediul instituției (organizației) de la care debitorul primește venituri).	
	UNEJ	36.	La art. 24 propoziția a doua din al. (1) se expune după cum urmează: ”Sumele menționate se calculează din a 16 zi de când hotărârea judecătorească a fost pronunțată sau, în cazul celorlalte documente executorii, din a 16 zi de când creanța a devenit exigibilă (scadentă) și până la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod. Dacă documentul executoriu a fost prezentat spre executare silită de creditor în termen de peste 30 de zile de la data expirării termenului indicat la art. 9¹, dobânda va putea fi solicitată începând cu data solicitării intentării procedurii de executare silită.” – redacția propusă ar oferi încă o motivare debitorilor să își execute benevol obligațiile și ar prevedea expres că pe această perioadă nu pot fi calculate penalități de întârziere. Totodată, prin completarea normei s-ar limita perioada când creditorul, cu rea credință face mai oneroasă obligația debitorului, crescând perioada de neexecutare.	Nu se acceptă Propunerile prezentate contravin prevederilor stabilite la art. 942 din Codul civil, conform căruia creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata. Astfel, chiar dacă debitorului i se acordă un termen de executare benevolă, acest fapt nu constituie un temei pentru amânarea aplicării penalităților pe durata acordării executării benevole a obligației sale. Excluderea penalităților pe durata termenului de executare benevolă va crea o premisă favorabilă pentru debitor de a tergiversa executarea obligației în cadrul termenului acordat, fără a suporta consecințele legale aferente întârzierii.
		37.	Suplimentar, pentru a exclude abuzurile din partea creditorilor, considerăm oportună completarea al.	Nu se acceptă

			(2) al art. 19 CE cu următoarea propoziție: ”Eliberarea duplicatului documentului executoriu nu poate fi solicitată fără prezentarea extrasului din Registrul de evidență a consemnării executării benevole care confirmă lipsa executării pe acest document executoriu”	A se vedea argumentările prezentate la pct. 27 din tabelul de sinteză.
		38.	În altă ordine de idei, având în vedere că prin proiectul respectiv se operează modificări la Codul de executare, pentru a anticipa și diminua impactul negativ iminent al duratei examinării dosarelor de către Curtea de Apel Chișinău (în special) în contextul numărului insuficient de judecători, propunem câteva modificări la Codul de executare, a căror promovare o considerăm de importanță majoră. Astfel, propunem următoarele intervenții: 1. completarea art. 11 din Codul de executare cu lit. u) <i>„factura pentru servicii de utilități, pe care consumatorul nu a formulat obiecții, neachitată în termen de 60 de zile la scadență, însoțită de declarația pe propria răspundere a creditorului și copia autenticată a contractului de furnizare a serviciului.”</i> - În eventualitatea acceptării acestei propuneri, urmează a indica în art. 14, alin. (3) după sintagma <i>„cu excepția celor prevăzute la art. 11 lit. k)”</i> textul <i>„și lit. u)”</i> - pentru a prevedea și situația acestor documente executorii. Considerăm că, pe termen scurt și mediu activitatea furnizorilor de utilități ar putea fi serios afectată de situația creată la Curtea de Apel Chișinău (și nu doar. Acești agenți economici de o	Precizare Propunerile înaintate depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită. Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind modificarea Codului de executare nr. 443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la modificarea legislației vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.

		importanță deosebită pentru economia țării au pendinte în instanța de judecată numeroase acțiuni civile în vederea recuperării datoriilor înregistrate de consumatori la achitarea serviciilor precum cele de: - a. furnizare a gazelor naturale; - b. furnizare de servicii de comunicații electronice; - c. furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare; - d. furnizarea energiei electrice; - e. furnizarea energiei termice. Soluțiile pe aceste litigii vor putea fi puse în executare doar după ce Curtea de Apel se va pronunța pe ele (dacă hotărârea primei instanțe nu a rămas definitivă prin necontestare). În situația actuală, aceasta ar putea dura și câțiva ani. Având în vedere acest aspect, considerăm utilă examinarea posibilității oferirii de statut de documente executorii acestor facturi pe utilități, cu respectarea anumitor condiții. Or, în majoritatea cazurilor parcurgerea etapei judiciare pe această tipologie de litigii reprezintă o etapă pur tehnică, dat fiind faptul că datoriile consumatorilor în aceste cazuri sunt: certe – rezultând dintr-un contract încheiat între consumator și furnizor, lichide – cuantumul datoriei fiind determinat de către furnizor cu ajutorul echipamentelor de măsurare și exigibile – în sensul în care furnizorul poate pretinde executarea obligației de plată, însă fără o hotărâre a instanței de judecată, nu poate intenta procedura de executare a creanței pe care o deține. Astfel,	
--	--	---	--

		propunem atribuirea statutului de documente executorii facturilor pe utilități ajunse la scadență și necontestate de către consumator, după expirarea unui termen de la scadență (practică regăsită și în alte țări europene) Al. (1) al art. 136 se expune în următoarea redacție: ” (1) În cazul în care bunul adjudecat la licitație este un imobil, a cărui valoare cadastrală depășește echivalentul a 20 salarii medii pe economie la data organizării licitației, executorul judecătoresc, după ce întocmește procesul-verbal al licitației, transmite instanței de judecată în a cărei circumscripție se află sediul biroului său copia de pe procedura de executare pentru confirmarea procesului-verbal al licitației. Pentru alte bunuri vândute la licitație, cât și pentru bunurile transmise creditorului în contul achitării datoriei, confirmarea prin instanța de judecată nu este necesară.” Al. (2) al art. 136 se expune după cum urmează: ” În termen de 5 zile de la primirea copiei de pe procedura de executare, judecătorul emite încheierea de confirmare a licitației sau încheierea motivată prin care dispune remedierea deficiențelor constate. Judecătorul va nu va confirma licitația și va dispune remedierea deficiențelor dacă: a) executorul judecătoresc nu a prezentat dovada faptului că informația despre sechestrarea/evaluarea bunului a fost comunicată debitorului/membrilor familiei sale (după caz, coproprietarilor) la adresa indicată în documentul executoriu sau cea declarată de debitor, iar în cazul	
--	--	---	--

		când comunicarea la aceste adrese nu a avut loc – dovada comunicării prin Monitorul oficial. b) anunțul privind licitația nu a fost publicat cu respectarea termenului de publicare și a elementelor de conținut reglementate de art. 129 al prezentului cod c) executorul judecătoresc nu a prezentat dovada achitării la contul său curent special a costului integral al lotului d) executorul judecătoresc nu prezentat dovada informării în termenul prevăzut de lege a coproprietarilor despre inițierea vânzării și dreptului lor de preemțiune la procurarea bunului e) licitația nu s-a petrecut la data, ora și locul indicat în anunț sau nu a pornit la prețul indicat în anunț f) Dacă nu se constată niciuna din condițiile enunțate mai sus, judecătorul pronunță o încheiere de confirmare a licitației. Prin aceeași încheiere judecătorul dispune anularea măsurilor de asigurare a acțiunii aplicate asupra bunului vândut la licitație, dacă acestea există.” Al. (3) al art. 136 se completează cu următoarele: ”și în cel mult 30 de zile de la devenirea definitivă a acesteia, executorul judecătoresc va organiza o nouă licitație, ținând cont de cele indicate de instanța de judecată. În acest caz, acontul depus pentru licitația anterioară se menține pentru licitația repetată.” Al. (5) al art. 136 se abrogă. Art. 138 se expune după cum urmează: ” Articolul 138. Transmiterea bunului cumpărat	
--	--	---	--

			Bunul cumpărat la licitație se transmite după ce a fost achitat integral costul lui, iar procesul-verbal al licitației a fost confirmat, atunci când legea prevede, printr-o încheiere judecătorească definitivă. Pentru situația când legea nu prevede necesitatea confirmării de către instanța de judecată a vânzării bunului, transmiterea se va face după expirarea termenului de contestare a procesului-verbal de vânzare la licitație. Transmiterea bunului se certifică printr-un proces-verbal, care nu poate fi contestat.” Al. (3) al art. 139 se expune după cum urmează: ” În cazul în care s-a declarat că licitația nu a avut loc, creditorul este în drept să preia bunurile la prețul inițial al licitației. Creditorul gajist are dreptul preferențial de a primi bunul gajat. Creditorul care a solicitat primirea bunului în contul achitării datoriei este obligat să depună în contul curent special al executorului judecătoresc suma ce depășește valoarea creanțelor sale.” Al. (4) al art. 139 se exclude. Al. (9) al art. 139 se va expune în următoare redacție: ”Transmiterea bunului către creditor în contul stingerii datoriei se realizează prin proces-verbal întocmit de executorul judecătoresc, care servește temei pentru nașterea și înregistrarea dreptului de proprietate, după devenirea sa definitivă. Acest proces-verbal de transmitere poate fi contestat și anulat doar pentru temeiurile prevăzute la lit. a), b), d), e) ale al. (2) al art. 136 sau pe motivul că bunul a fost transmis la alt preț, decât cel prevăzut de lege. Termenul de contestare	
--	--	--	--	--

		este de 7 zile, fiind termen de decădere din dreptul de contestare.” Al. (2) al art. 142 se va expune în următoarea redacție: ”În cazul prevăzut de al. (1) al art. 136, va fi contestată încheierea judecătorească.” În al. (4) al art. 142 cuvântul ”îrevocabilă” se va substitui cu ”definitivă”. Blocul de modificări expuse la p. 2 de mai sus se referă la reducerea situațiilor când se exercită controlul din oficiu de către instanța de judecată asupra vânzării la licitație sau transmiterii bunului în contul achitării datoriei. Astfel, pentru a diminua efectele adverse asupra cumpărătorilor la licitație, creditorilor și debitorilor (or, toți trei sunt dezavantajați dacă confirmarea definitivă a licitației durează), se propune menținerea controlului judecătoresc din oficiu doar pentru bunurile imobile vândute la licitație , a căror valoare cadastrală depășește 20 salarii medii pe economie. Pentru toate celelalte cazuri, controlul judecătoresc v fi exercitat doar la cererea unei părți, pe calea contestației. Totodată, pentru ca controlul judecătoresc să fie maxim eficient și punctual, în conținutul art. 136 CE se include lista aspectelor a căror omisiune atrage nulitatea licitației. Promovarea acestora ar reduce riscul condamnării ulterioare a statului pentru tergiversarea executării, și, concomitent, ar spori atractivitatea licitațiilor de vânzare silită, iar ca rezultat ar crește eficiența și rata de succes a executării silit.	
--	--	---	--

	IGP	39.	În conformitate cu prevederile art.14 alin.(3) Cod de executare, cuprinsul documentului executoriu, alte documente executorii decât cele eliberate de instanța de judecată, cu excepția celor prevăzute la art. 11 lit. k), se semnează de persoana cu funcție de răspundere și se certifică cu ștampila organului respectiv. Ele vor cuprinde toate datele prevăzute la alin. (1), cu excepția prevederilor lit.g) și h). Astfel, în cazul expedierii documentelor executorii prin intermediul poștei sunt suportate cheltuieli enorme pentru bugetul de stat (în perioada anului 2023 Direcția patrulare Centru a Inspectoratului național de securitate publică a expedit 24 900 documente executorii, iar conform scrisorii Î.S. Poșta Moldovei nr.21144 din 9 aprilie 2024 tariful pentru trimiterea recomandată va constitui 8,5 lei și confirmarea trimiterii recomandate va constitui 13,5 lei). Potrivit prevederilor art.13 a Legii nr.91 din 27 iunie 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, documentul electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. În cazul aplicării semnăturii electronice pe actele investite cu formulă executorie, în condițiile în care legea oferă dreptul la executare silită în temeiul acestora, ar constitui soluția oportună, pentru reducerea cheltuielilor suportate de stat privind expedierea documentelor executorii. În circumstanțele expuse mai sus, intervenim respectuos cu propunerea de modificare a articolului 14, alineatul (3) din Codul de	Precizare Suplementar opiniei autorului proiectului de la pct. 22 din sinteză subliniem că, propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită. Ministerul Justiției a inițiat elaborarea unui proiect de lege privind modificarea Codului de executare nr. 443/2004. Prin urmare, propunerile referitoare la modificarea legislației vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de legi menționate, ținând cont de obiectul de reglementare al acestora.
--	-----	-----	---	--

			Execuție, cu următorul conținut: „Alte documente executorii decât cele eliberate de instanța de judecată, cu excepția celor prevăzute la articolul 11, litera k), se semnează olograf sau electronic de către persoana cu funcție de răspundere. Ele vor cuprinde toate datele prevăzute la alineatul (1), cu excepția prevederilor literelor g) și h).”.	
Obiecțiile și propunerile prezentate în avizarea repetată				
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Camera Notarială	40.	Ținând cont de conținutul Notei de fundamentare, care stabilește că Codul de executare are ca obiect de reglementare întreg proces de executare, inclusiv etapele premergătoare, atenționăm asupra prevederilor art. 43 din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, care statuează procedura de investire cu formulă executorie, atât a actului notarial, cât și a actului neautentificat notarial. În acest sens, după necesitate, se recomandă examinarea proiectului de lege propus, inclusiv prin prisma prevederilor articolului menționat, care stabilește că în cazul actelor neautentificate notarial, care se investesc cu formulă executorie la cererea creditorului, conform procedurii stabilite, debitorul are dreptul să achite suma restantă sau să înlăture în alt mod omisiunea de executare corespunzătoare a obligațiilor sale, conform termenului indicat, astfel după cum este stabilit în notificarea notarului.	Se acceptă Propunerile respective au fost incluse în proiect, astfel alin. (4) al art. 9¹ va avea următorul conținut: „(4) Prin derogare de la alin. (1)-(3) și art. 9², pentru executarea silită a documentelor executorii eliberate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 43 alin. (3)-(8) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, nu este necesară o somare suplimentară a debitorului.”.
	MAI	41.	Se reiterează propunerea de modificare a art. 263 alin. (2) din Codul de executare nr.	Precizare

		443/2004, întrucât actualmente se întâlnesc impedimente și dificultăți atât la stabilirea competenței de pornire a dosarelor de căutare, cât și la executarea în termen ale acestora. Subsidiar, la raționamentele expuse în avizul Ministerului Afacerilor Interne nr. 22/ 2273 din 27 mai 2024 cu privire la acest subiect, se intervine cu argumente suplimentare în ordinea ce succed. În redacția actuală, normele legale potrivit cărora căutarea condamnatului este efectuată de organul afacerilor interne în dependență de raza teritorială unde activează organul de probațiune, creează confuzii și dificultăți la stabilirea clară a competențelor subdiviziunilor Poliției. Modificarea propusă de Ministerul Afacerilor Interne, va direcționa căutarea după ultimul domiciliu al condamnatului, astfel vor fi înlăturate disensiunile de competențe teritoriale dintre subdiviziunile Poliției abilitate în domeniu și va fi facilitat procesul de căutare. De asemenea, propunerea înaintată va asigura în viitor desfășurarea procesului de căutare fără impedimente, indiferent de reorganizarea structurală a Poliției sau a organelor de probațiune. Căutarea condamnatului în formula propusă accelerează procesul de localizare a acestuia, aducerea la cunoștința lui a procedurilor necesare, mai ales în situațiile în care condamnatul nu s-a prezentat benevol la organul de probațiune. Astfel, prin transmiterea directă a încheierilor prin care se dispune căutarea condamnatului în adresa inspectoratului teritorial al Poliției de la ultimul domiciliu cunoscut al condamnatului, acesta va	Propunerea înaintată depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege, care urmărește în mod principal transpunerea considerentelor unui șir de hotărâri ale Curții Constituționale privind aspectele legate de procedura de executare silită. Totodată menționăm că, în cadrul grupului de lucru pentru modificarea Codului de executare, constituit prin Ordinul nr. 147 din 29 mai 2024 al Ministerul Justiției, propunerile înaintate de autorul avizului vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectului menționat.
--	--	---	---

		avea o responsabilitate directă și clară, facilitând coordonarea și executarea mai rapidă a măsurilor necesare. Redacția actuală a art. 263 alin. (2) din Codul de executare nr. 443/2004, generează apariția întârzierilor inutile, mai ales atunci când locul de aflare a condamnatului și a organului de probațiune nu sunt geografic apropiate. Complementar, având în vedere faptul că condamnatul nu locuiește sau nu are ultimul domiciliu în raza teritorială a inspectoratului de poliție căruia i s-a dispus executarea încheierii instanței de judecată privind căutarea condamnatului, acesta intenționează dosar de căutare și întreprinde un spectru larg de măsuri în vederea stabilirii persoanei căutate, circumstanțe care, la moment, necesită resurse financiare și umane considerabile pentru desfășurarea unor activități ce exced competența teritorială a subdiviziunilor Poliției. Într-o altă ordine de idei, se atrage atenția că în contextul mai multor cereri și demersuri recepționate de către Ministerul Afacerilor Interne, se solicită implementarea „Registrului debitorilor” în conformitate cu reglementările art. 315 alin. (5) din Codul de executare nr. 443/2004. Or, în condițiile unei spețe, petiționarului i-a fost aplicată sancțiunea contravențională în formă de amendă în mărime de 3 unități convenționale, echivalentul a 150 lei. Amenda a fost achitată benevol prin intermediul prestatorului de servicii de plată Î.S. „Poșta Moldovei”, care nu a utilizat serviciul	
--	--	--	--

			guvernamental de plăți electronice (MPay) pentru încasarea amenzii aplicate persoanei fizice și nu a informat agentul constatatator despre achitarea amenzii sus-menționate. Astfel, după expirarea termenului de achitare benevolă a amenzii aplicate, agentul constatatator a remis actele necesare în adresa executorului judecătoresc care a intentat procedura de executare și a încasat suplimentar de la debitor cheltuielile de executare în mărime de 161 lei. Este de menționat faptul că, art. 315 alin. (3) din Codul de executare, stabilește obligațiunea agentului constatatator să verifice în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată și, în cazul în care contravenientul nu a achitat-o, să trimită executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită. Potrivit normelor prezentului Cod, Registrul debitorilor este ținut de către Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, iar modul de ținere și modalitățile de acces la acesta sunt reglementate de Guvern. Astfel, se atestă că până în prezent un act normativ în acest sens lipsește.	
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
Art. I. –Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003				
Articolul 256 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Instanța care a pronunțat ordonanța sau hotărârea judecătorească prevăzută la alin. (1) stabilește în cuprinsul	USM	42.	- dincolo de faptul că proiectul pune sarcini suplimentare pe creditor, acesta pune și în sarcina instanței de judecată sarcini improprii. Astfel, potrivit proiectului, instanța ar trebui să țină evidența dovezilor plăților făcute de debitor, să calculeze termenii efectuării plății, raportat la termenul oferit pentru executare benevolă, să verifice corectitudinea sumei și destinatarului	Se acceptă Alineatul (1¹) al art. 256 din CPC va avea următorul cuprins: „(1¹) Instanța care a pronunțat ordonanța sau hotărârea judecătorească prevăzută la alin. (1) stabilește în cuprinsul dispozitivului un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile de la pronunțarea

dispozitivului un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile de la pronunțarea hotărârii, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale. Dovada plății efectuate de pârât se remite instanței și se anexează la dosarul cauzei.”.		acesteia etc. Toate aceste sarcini sunt improprii instanței și vor necesita personal dedicat realizării acestora, ceea ce înseamnă risipa resursei umane, de timp și financiare. În mod distinct, ținem să menționăm că art. 256 CPC, la care se referă această procedură, prevede și documentele executorii de încasare a pensiei de întreținere, care presupun plăți lunare. Deci debitorul ar trebui lunar să prezinte aceste plăți la instanță, iar instanța să ducă evidența acestora pe o durată de 18 ani, eventual. Este nejudicios, în acest mod, să se asigure dreptul debitorului la executare benevolă, crescând presiunea pe instanțele de judecată. Din aceste rațiuni, credem că în situația executării benevole, debitorul este cel interesat să își asigure certitudinea viitoare situații juridice, apelând fie la serviciile unui notar, fie ale unui executor judecătoresc pentru a constata faptul executării benevole a obligației. Instanța de judecată nu ar trebui să se preocupe de verificarea faptului executării benevole înainte de eliberarea titlului executoriu – acesta ar fi trebuit emis la cererea creditorului, ultimului revenindu-i responsabilitatea procesuală și materială pentru eventualele acțiuni procesuale abuzive. Ar fi mult mai util să fie reglementate sancțiuni procesuale și financiare pentru creditorul care, în mod abuziv, solicită executarea silită pe o obligație deja executată, decât să se instituie corvadă pentru instanța de judecată.	ordonanței sau hotărârii judecătorești, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale.”. Se completează cu Articolul 15¹ cu următorul cuprins: „Articolul 15¹. Prezentarea documentului executoriu privind urmărirea plăților periodice spre executare (1) În cazul documentelor executorii privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul nu își onorează obligația de plată până la data scadenței a fiecărei plăți, creditorul poate transmite titlul executoriu pentru executare silită la expirarea unui termen de 5 zile de la scadență, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. (2) În cazul documentelor executorii prevăzute la alin. (1) procedura de executare silită se intențează pentru recuperarea sumelor restante, care sunt scadente la data intentării procedurii de executare silită. (3) Procedura de executare silită intentată în conformitate cu alin. (2) poate fi încetată, dacă debitorul își onorează suplimentar trei plăți periodice scadente calculate de la data la care debitorul și-a onorat obligațiile restante și cele ajunse la scadență în cadrul
--	--	--	---

			procedurii de executare silită. În acest caz, documentul executoriu se restituie către creditor conform art. 86. (4) Creditorul poate să inițieze o nouă procedură de executare silită, în condițiile alin. (1), dacă debitorul nu își onorează ulterior o altă obligație de plată scadentă.”. La articolul 86 alineatul (1) se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „h) debitorul și-a onorat obligațiile de plată a sumelor restante în conformitate cu art. 15¹ alin. (3).”. Se acceptă Articolul 9⁴ va avea următorul cuprins: ”Debitorul care execută benevol obligația, fie personal, <i>fie prin intermediul unei persoane terțe de încredere</i>, are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”. Nu se acceptă	- În plus, faptul stingerii datoriei consemnat de un terț, și nu doar între părți, ar exclude riscurile unor eventuale abuzuri sau falsuri. Or, soluția prevăzută de proiect, preluată din Codul Civil – eliberarea unei chitanțe – nu oferă gradul juridic de securitate necesar, raportat la efectele procesuale ale acestui fapt. - La fel, menționăm că proiectul nu oferă soluții pentru confirmarea executării benevole a obligațiilor nepecuniare, cât și a celor ce rezultă din documente extrajudiciare (contracte investite cu formulă executorie, de exemplu).
--	--	--	--	---

			- Termenul oferit pentru executarea benevolă a obligațiilor cu executare imediată pare a fi unul prea mare, raportat la noțiunea de „imediat”, și credem că ar putea fi redus la 5 zile. În concluzie, proiectul prezintă suficiente carențe și lacune și necesită îmbunătățiri de substanță pentru a nu se ajunge în situații de împovărare nejustificată a instanței de judecată sau a creditorului, și dificultăți în implementare.	Articolul 9⁴ alin. (1) reglementează confirmarea executării benevole, inclusiv pentru obligațiile nepecuniare, prin aplicarea dispozițiilor art. 967 din Codul civil. Deși textul nu specifică în mod direct natura obligației (pecuniară sau nepecuniară), menționăm că dreptul debitorului de a primi o chitanță sau o declarație scrisă care atestă stingerea obligației este aplicabil indiferent de natura acesteia. Prin urmare, și în cazul obligațiilor nepecuniare, debitorul beneficiază de dreptul la o confirmare scrisă a executării voluntare, această reglementare acoperind inclusiv obligațiile nepecuniare. Nu se acceptă Proiectul de lege prevede că instanța de judecată stabilește în cuprinsul dispozitivului „un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile de la pronunțarea hotărârii”, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale. Această prevedere oferă instanței flexibilitatea necesară pentru a stabili, în funcție de specificul cauzei și natura obligației debitorului, un termen corespunzător care poate fi mai scurt, inclusiv de 5 zile, dacă circumstanțele cazului o justifică.
--	--	--	--	--

				Această prevedere este în concordanță cu HCC nr. 39/2017, pct. 67, care subliniază importanța stabilirii unui termen rezonabil de 15 zile, ținând cont de complexitatea cazului și de capacitatea debitorului de a-și îndeplini obligația în mod benevol. Prin urmare, menținerea termenului maxim de 15 zile ca referință permite instanței să ajusteze durata în funcție de particularitățile fiecărui caz, asigurând astfel un echilibru între eficiența procedurii și protecția drepturilor părților implicate.
	UNEJ	43.	La art. I, pct.3 din proiectul de lege, propunem modificarea sintagmei „15 zile” în sintagma „5 zile”. Modificarea propusă are drept scop asigurarea unei executări „imEDIATE”, ce rezultă din textul și sensul art. 256 CPC. Acordarea unui termen de 15 zile este exagerată; Opinăm că termenul de executare benevolă nu poate depăși 15 zile (cum este menționat în proiect), motiv din care considerăm că sintagma „de cel puțin 15 zile” oferă posibilitatea de a extinde nejustificat acest termen, lucru care poate implica consecințe fatale dacă executarea nu este asigurată și ar putea atrage încălcarea Protocolului 1 al CEDO.	Nu se acceptă A se vedea argumentările prezentate la pct. 42 din tabelul de sinteză.
Art. II. - Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004				
Articolul 9¹. Executarea benevolă (1) Executarea benevolă reprezintă posibilitatea	UNEJ	44.	<i>Cu referire la Cap.1¹ din Codul de executare propunem următoarea redacție a textului art.9¹-9³:</i> <i>„Capitolul I¹. Executarea benevolă a documentelor executorii</i> <i>Articolul 9¹. Executarea benevolă</i>	Nu se acceptă Analizând versiunea propusă de autorul avizului, constatăm că modificările esențiale se concentrează asupra alineatelor (1), (2) și (5) din

debitorului de a executa voluntar documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită. Termenul pentru executarea benevolă este stabilit de lege sau de instanța de judecată. (2) În cazul în care debitorul nu execută benevol obligația sa în termenul stabilit de lege sau de instanța de judecată, aceasta poate fi impusă prin executare silită, proces care demarează odată cu sesizarea executorului judecătoresc. (3) La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul trebuie să prezinte declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, însoțită de dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu și, după caz, dovada înmînării sau recepționării			(1) <i>Executarea benevolă reprezintă executarea voluntară de către debitor a documentului executoriu, în termenul stabilit de lege sau instanță înainte de a fi intentată procedura de executare silită.</i> (2) <i>În cazul în care debitorul nu execută benevol obligația în termenul stabilit de lege/de instanța de judecată sau acordat de creditor, aceasta poate fi impusă prin executare silită, proces care demarează odată cu intentarea procedurii de executare.</i> (3) <i>La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul va depune declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, însoțită de dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu, atunci cînd legea impune această procedură.</i> (4) <i>Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27 din prezentul cod, se execută neîntârziat, fără acordarea termenului pentru executare benevolă.</i> (5) <i>Pentru executarea benevolă a sancțiunilor pecuniare prevăzute de Codul contravențional și Codul penal se aplică procedura și termenii prevăzuți de aceste acte normative.</i> (6) <i>Pentru documentele executorii emise în condițiile Codului de procedură civilă, termenul de executare benevolă constituie 15 zile din data devenirii definitive a actului judecătoresc care</i>	proiectul de lege. Totuși, observăm că aceste modificări nu sunt însoțite de o argumentare care să justifice necesitatea acestora. Conform art. 32 alin. (5¹) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, propunerile de modificare neargumentate nu sunt supuse examinării în cadrul avizului. Prin urmare, este esențială o justificare detaliată și argumentată pentru fiecare modificare propusă, astfel încât să fie îndeplinite standardele legale de transparență și fundamentare în procesul decizional. În ceea ce privește intervențiile propuse la alin. (1), menționăm că versiunea din proiect subliniază în mod explicit caracterul opțional al executării benevole, utilizând termenul „posibilitatea” debitorului de a executa benevol documentul executoriu. Această formulare pune în evidență distincția clară dintre executarea benevolă și executarea silită, oferind o structură mai logică și clară a procesului. În contrast, versiunea propusă reduce accentul pe caracterul benevol al executării, limitând termenul la o simplă „executare”, ceea ce poate crea confuzie în aplicare, sugerând o obligație automată de executare.
---	--	--	--	--

somației respective de către debitor. (4) Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27 din prezentul cod, se execută imediat, fără aplicarea termenului de executare benevolă.			<i>stabilește obligația, dacă legea nu stabilește alt termen.</i> Redacția propusă nu derivă de la esența modificărilor propuse spre avizare, însă acestea sunt ajustate la specificul procedurii de executare și au drept scop facilitarea executării benevole.	În legătură cu intervențiile propuse la alin. (2), menționăm că conform proiectului, termenul de executare benevolă este stabilit fie de lege, fie de instanță. În privința termenului stabilit de instanță, a se vedea prevederile art. 255 și 256 CPC, conform proiectului. Referitor la termenul prevăzut de lege, acesta este de 15 zile pentru executarea benevolă, aplicabil în toate cauzele generale. Creditorul are obligația de a soma debitorul înainte de a demara procedura de executare silită, această obligație aplicându-se în cazurile extrajudiciare. Totodată, versiunea din proiect este mai explicită și potrivită, întrucât precizează că executarea silită începe prin „sesizarea executorului judecătoresc.” Această formulare este în concordanță cu procedura prevăzută de Codul de executare, care stipulează că executorul este autoritatea competentă să demareze executarea silită, la cererea creditorului. În legătură cu intervențiile propuse la alin. (5), dorim să subliniem că proiectul de lege include deja o reglementare similară la alin. (2) al art. 9². Aceasta prevede excepții generale de la termenul de executare benevol pentru toate instituțiile publice care aplică proceduri și termene stabilite prin legi
---	--	--	--	--

				speciale. Prin urmare, pentru a evita posibile contradicții sau lacune legislative, se va menține versiunea actuală a proiectului. Totodată, este logic și corect ca reglementările privind termenul de executare benevolă să se regăsească la art. 9², care tratează acordarea termenului pentru executarea benevolă, asigurând astfel coerență și claritate normativă. În ceea ce privește propunerea de completare cu alin. (6), aceste sunt reglementate în art. 255 CPC.
	Ministerul Finanțelor	45.	a) la articolele 9¹ alin.(3), art.15 alin.(6) și 61 alin. (1) lit. e¹) din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004, propunem excluderea sintagmei ce se referă la ”declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor”. Or, în opinia noastră, este neîntemeiată impunerea în sarcina creditorului a obligației de a prezenta această declarație pentru depunerea documentului executoriu spre executare silită, fiind suficientă în acest sens prezentarea somației adresată debitorului privind acordarea unui termen pentru executare benevolă a documentului executoriu și a dovezii înmânării sau recepționării somației respective.	Nu se acceptă Pentru a confirma existența datoriei, declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor rămâne o condiție necesară pentru inițierea executării silite. Această declarație are o funcție probatorie esențială, confirmând explicit și formal că debitorul nu și-a îndeplinit obligația, și oferind executorului o bază clară și documentată pentru a trece la măsurile de executare. Totodată, ea protejează drepturile debitorului, prevenind eventuale executări nejustificate, ce ar putea încălca principiile de bună-credință. Somația reprezintă doar o notificare, dar nu constituie o dovadă certă a neexecutării. Astfel, declarația creditorului privind neexecutarea

				creanței este esențială pentru a asigura corectitudinea și transparența procedurii de executare silită, asigurând proporționalitatea intereselor, pe de o parte a creditorului că a înștiințat debitorul despre existența unei obligații de executare, iar pe de altă parte, certitudinea că debitorul a fost înștiințat și că nu a „reacționat” în termenul acordat de către creditor.
Articolul 9². Acordarea termenului pentru executarea benevolă (1) Înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită. (2) Somarea debitorului se realizează doar în situațiile în care nu există reglementări speciale cu privire la procedura și termenul de executare	USM	46.	- deși proiectul este elaborat în vederea executării unor hotărâri ale Curții Constituționale, indicate în nota informativă, acesta derogă de la constatările și deciziile Curții care se regăsesc în hotărârile menționate. Astfel, în p. 4 al dispozitivului Hotărârii Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a art. 15 alin. (2) lit. d) și art. 38 alin. (4) lit. f) din Codul de Executare al Republicii Moldova, Curtea indică faptul că termenul de executare benevolă va fi calculat de la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Totuși, autorii proiectului, în art. II al acestuia, prin normele propuse pentru art. 9² al Codului de executare, stabilesc alte puncte de reper pentru calcularea termenului de executare benevolă. Mai mult, modul în care sunt formulate aceste repere (a se vedea alin. 5 al art. 9² al Codului de executare, în redacția proiectului) va crea confuzii, incertitudini și va genera litigii suplimentare. În contrast, reperul indicat de Curtea Constituțională, adică momentul rămânerei definitive a hotărârii judecătorești,	Se acceptă parțial Reglementarea prevăzută la alin. (5) va fi exclusă din proiect, întrucât reprezintă o dublare a normei. Totuși, menționăm că alin. (5) al art. 9² din Codul de executare, în forma propusă de proiect, este în concordanță cu prevederile art. 256 alin. (1¹) CPC, deoarece stipulează că, în situațiile specificate, somarea debitorului nu este necesară. Această reglementare se bazează pe prezumția că debitorul avea obligația să cunoască despre existența hotărârii judecătorești, astfel încât termenul pentru executarea benevolă începe să curgă de la data pronunțării acesteia. Articolul 9³ va avea următorul cuprins: „Articolul 9³. Începerea termenului pentru executarea benevolă Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care:

benevolă a documentelor executorii respective. În acest caz, prevederile alin. (1) se aplică în modul corespunzător. (3) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28 din prezentul cod. (4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.			este cert, consacrat legislativ și conform scopului proiectului. În acest sens, opinăm ferm că termenul de executare benevolă trebuie să fie calculat de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești. - urmând ideea expusă mai sus, considerăm necesară revizuirea proiectului, în sensul aplicării unei soluții alternative pentru a asigura debitorilor un termen pentru executarea benevolă, și anume stabilirea acestuia prin lege (similar prevederilor existente în Codul Contravențional). În acest mod, termenul de executare benevolă va fi cunoscut tuturor debitorilor, fără a impune proceduri specifice suplimentare creditorilor. Astfel, art. 255 CPC se propune a fi expus în următoarea redacție: <i>„Hotărârea judecătorească se execută benevol în termen de cel mult 15 zile după ce rămâne definitivă, cu excepția cazurilor de executare imediată după pronunțare. După expirarea acestui termen, creditorul poate solicita executarea silită, în condițiile Codului de executare.”</i>	a) debitorul recepționează somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la art. 9² alin. (1); b) somația este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, în cazurile prevăzute la art. 9² alin. (4); c) a fost pronunțată hotărârea judecătorească, în cazurile prevăzute la art. 256 din Codul de procedură civilă; d) din ziua rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, în cazul prevăzut la art. 255 din Codul de procedură civilă.”. Se acceptă Articolul. 255 din CPC, va avea următorul cuprins: „Hotărârea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege în termen de cel mult 15 zile după ce rămâne definitivă, cu excepția hotărârilor judecătorești prevăzute la art. 256. După expirarea termenului prevăzut de prezentul articol sau prevederile articolului 256 alin. (1¹), creditorul poate solicita executarea silită, în condițiile Codului de executare.”;
--	--	--	---	--

(5) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii judecătorești, termenul pentru executarea benevolă a documentului executoriu este stabilit în cuprinsul dispozitivului hotărârii. (6) Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care debitorul ia cunoștință sau trebuia să cunoască despre: a) somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la alin. (1); b) publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazurile prevăzute la alin. (4); c) hotărârea judecătorească în cazurile prevăzute la alin. (5).		- Soluția propusă mai sus are următoarele avantaje: - este mult mai clară și aprioric cunoscută debitorilor și creditorilor, - nu admite interpretări, - oferă același termen tuturor categoriilor de debitori pentru executare benevolă, - restabilește echilibrul între debitor și creditor - or, în ideea de a scuti debitorul de cheltuieli, proiectul impune cheltuieli suplimentare creditorului (pentru publicare, identificarea adresei debitorului). Dacă însă termenul va fi calculat de la data rămânerii definitive a hotărârii, aceste obligații decad. - în ideea acceptării soluției propuse mai sus, procedura somării privind termenul de executare benevolă ar urma să fie aplicată doar pentru documentele executorii emise extrajudiciar (acte notariale investite cu formulă executorie, amenzi aplicate de colegiul disciplinar al executorilor judecătorești etc.). Însă și pentru aceste categorii de documente executorii, procedura somării expusă în redacția art. 9² al Codului de executare din proiect ar trebui modificată. Or, proiectul pune sarcini suplimentare pe creditor și nu oferă soluții pentru situațiile în care acesta nu cunoaște locul aflării debitorului. Chiar dacă, aparent, proiectul oferă soluția publicării în Monitorul Oficial, aceasta nu rezolvă de fapt situația, întrucât termenul, potrivit textului de la art. 9² din proiect, va curge din data când debitorul „ia	Se acceptă parțial A se vedea redacția art. 9³ de mai sus.
--	--	--	---

			cunoștință sau trebuie să ia cunoștință despre publicare.” Astfel, pe lângă faptul că somarea urmează a fi făcută de creditor prin mijlocul cel mai costisitor, ea nici nu îi aduce plus valoare și certitudine. Întotdeauna există riscul ca debitorul să afirme că nu a cunoscut despre acea publicare. Soluția pentru asemenea situații ar fi calcularea termenului de la data publicării – altfel, rostul și valoarea somării publice sunt anihilate.- la fel , considerăm că publicarea prin Monitorul Oficial este o anti-garanție pentru debitor, deoarece aceasta este cea mai puțin citită, mai greu accesibilă și mai puțin comodă în utilizare, dar și printre cele mai costisitoare. Am considera mai utilă publicarea somației pe pagina web a UNEJ și în Cabinetul personal al cetățeanului.	Se acceptă parțial Aliniatul. (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.”.
	UNEJ	47.	<i>Cu referire la Cap.11 din Codul de executare propunem următoarea redacție a textului art.9¹-9³:</i> <i>Articolul 9². Acordarea termenului pentru executarea benevolă</i> <i>(1) Termenul de executarea benevolă, în cazul când nu este prevăzut de lege sau stabilit de instanța de judecată, se acordă de creditor prin somație înaintată debitorului.</i> <i>(2) Înainte de a iniția procedura de executare silită, creditorul va soma, pe propria</i>	Se acceptă parțial Art. 9² alin. (1), (4) și (5) vor avea următorul conținut: „(1) Înainte de a iniția procedura de executare silită a unei obligații în privința căreia legea sau instanța nu stabilește un termen pentru executarea benevolă a acesteia, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel

		<i>cheltuială, debitorul în vederea executării benevole a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel mult 15 zile și informându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.</i> <i>(3) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28 din prezentul cod.</i> <i>(4) Somarea debitorilor în privința obligațiilor de plată către bugetul public național se face de creditor, prin modalitatea prevăzută de art.129¹ Cod Fiscal</i> <i>(5) În cazul în care creditorul nu dispune de confirmarea recepționării somației de către debitor, aceasta va fi comunicată prin publicare pe pagina web a UNEJ, cu acordarea unui termen de executare benevolă de cel mult 10 zile.</i> <i>(6) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii judecătorești, termenul pentru executarea benevolă a documentului executoriu este stabilit în cuprinsul dispozitivului hotărârii, dar nu va depăși 5 zile, cu excepția documentelor privind asigurarea acțiunii și asigurarea probelor, care se execută neîntârziat.</i> <i>(7) Executarea silită poate fi solicitată doar după expirarea termenului de executare benevolă, calculat din data:</i>	puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.”. „(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9³ se aplică în mod corespunzător.”. „(5) Pentru obligațiile de plată către bugetul public național somarea debitorului se efectuează prin afișarea pe pagina web a organului emitent a anunțului în care se menționează că a fost emis documentul executoriu pe numele debitorului. În cazul lipsei paginii web a organului emitent, anunțul corespunzător se publică pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat. Somația se consideră comunicată după expirarea a 15 zile de la data afișării anunțului.”.
--	--	---	--

		<i>a) recepționării somației (dacă acesta este necesară în condițiile legii și există confirmarea recepționării)</i> <i>b) somării publice prin modalitatea prevăzută de al. (4) sau (5) al prezentului articol</i> <i>c) devenirii definitive a actului judecătoresc în temeiul căruia a fost emis documentul executoriu.</i> De asemenea, insistăm pe substituirea sintagmei ”Monitorul oficial al Republicii Moldova” cu sintagma ”pagina web a UNEJ” - or, costurile de publicare în Monitorul Oficial sunt destul de mari (între 700-1500 lei), ceea ce ar constitui o povară înjustă pusă pe creditor (a cărei creanță, eventual, poate fi mai mică decât această sumă). În plus, Monitorul Oficial este o sursă mult mai puțin la îndemâna persoanelor, decât pagina web. La fel, menționăm că Monitorul oficial nu oferă opțiunea de căutare a textului în anunțurile publice, fapt ce face extrem de dificilă verificarea unei informații și practic reduce la zero eficiența informării publice prin el. Pagina UNEJ ca și spațiu de publicare a somațiilor ar fi mai puțin costisitoare, mai accesibilă și ar oferi și motorul de căutare pentru ca persoanele să poată ușor identifica avizele/somațiile care le vizează. Totodată, argumentul prin care nu a fost respinsă de Minister această modificare (în tabel „Monitorul Oficial reprezintă singura sursă oficială și unanim recunoscută pentru informarea publicului cu privire la informațiile de interes public. Acesta este	Analizând versiunea propusă de autorul avizului, constatăm că modificările esențiale se concentrează asupra alineatelor (1), (4) și (5) din proiectul de lege. Deși autorul avizului oferă o argumentare pentru susținerea modificărilor de la alineatul (5), o fundamentare juridică lipsește în cazul intervențiilor asupra celorlalte. Conform art. 32 alin. (5)¹) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, propunerile de modificare neargumentate nu sunt supuse examinării în cadrul avizului. Prin urmare, este esențială o justificare detaliată și argumentată pentru fiecare modificare propusă, astfel încât să fie îndeplinite standardele legale de transparență și fundamentare în procesul decizional. Referitor la intervențiile propuse la alin. (5), menționăm că versiunea din proiect este mai explicită și potrivită, relatând clar că somația va fi comunicată prin publicare în cazul în care înmânarea acesteia debitorului nu a fost posibilă, asigurând astfel o claritate în procesul de notificare.
--	--	---	---

		destinate unei audiențe largi, asigurând că informațiile ajung la o gamă cât mai vastă de cetățeni. În contrast, site-ul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești este mai puțin cunoscut și accesat doar de un segment restrâns de profesioniști și persoane interesate de procedurile de executare silită.) este unul neconvingător, dat fiind faptul că informația publicată pe pagina web a UNEJ de asemenea este accesibilă publicului larg. În plus, UNEJ va populariza și face campanii de informare a publicului despre această sursă de informare privind existența unei somații de executare benevolă, lucru care nu se întâmplă la Monitorul Oficial. Menționăm, că potrivit prevederilor Legii 113/2010, UNEJ îndeplinește o vastă gamă de atribuții de interes public – iar buna realizare a acestora necesită și resurse financiare. Astfel, prin acceptarea paginii UNEJ drept sursă pentru somarea publică, s-ar asigura resurse suplimentare pentru ca UNEJ să asigure activitățile de verificare a activității executorilor judecătorești, reprezentare în instanță de judecată în litigiile de contestarea a deciziilor Colegiului disciplinar, să asigure activitatea Comisiei de arhivă etc. Buna funcționare a UNEJ este de interes comun - pentru Ministerul Justiției, cât și pentru UNEJ. La fel, vom menționa că precedente în care se dă curs publicității actelor prin intermediul paginilor web există deja și funcționează cu succes – ne referim aici la art .129¹ al Codului Fiscal, care prevede că actele emise de SFS se comunică prin pagina sa web,	
--	--	--	--

			cât și la art.71 din Legea nr.246 din 15.11.2018 privind procedura notarială, conform căruia informația despre deschiderea procedurii succesorale se face public prin pagina web a Camerei notariale. Astfel, mizăm mult pe consecvența și buna-intenție a Ministerului Justiției referitor la acest aspect. Or, avantajele acceptării propunerii UNEJ sunt multiple – scade povara financiară pe creditor, debitorii mai ușor (prin motor de căutare, inclusiv) pot cunoaște despre existența somației, UNEJ este interesată să popularizeze acest aspect, Ministerul Justiției are mai multă certitudine în faptul că organul de autoadministrare profesională este apt să își exercite funcțiile. Cu referire la somarea debitorului, propunem inclusiv și exceptarea necesității de somare în cazul în care debitorul sau reprezentantul său cunoștea despre aceasta (a fost prezent la emiterea hotărârii; a semnat în procesul verbal de constatare a contravenției etc).	
	Ministerul Finanțelor	48.	b) la art.9² alin.(2) propoziția a doua urmează a fi exclusă. Or, pe de o parte, din prima propoziție a articolului respectiv rezultă că somarea debitorului nu va fi necesară în cazul existenței unor reglementări speciale de executare a documentelor executorii, iar pe de altă parte, propoziția a doua stabilește că prevederile alin. (1) referitoare la necesitatea somării obligatorii a debitorului se aplică în modul corespunzător.	Precizare Pentru a asigura o aplicare clară și lipsită de ambiguități a normei, art.9² alin. (2) va avea următorul conținut: „(2) Nu este necesară somarea debitorului în conformitate cu prevederea alin. (1) în cazul existenței unor reglementări speciale cu privire la procedura și termenul de executare benevolă a unor categorii de documente executorii.”.

Articolul 9³. Consemnarea stingerii obligației Debitorul care execută benevol obligația are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”.	UNEJ	49.	Cu referire la Cap.11 din Codul de executare propunem următoarea redacție a textului art.9¹-9³: Articolul 9³. Confirmarea stingerii benevole a obligației. (1) Confirmarea stingerii benevole a obligației pecuniare, în termenul stabilit de lege sau instanța judecătorească, se face prin declarație scrisă oferită de creditor debitorului sau prin constatarea faptului, în condițiile art. 25 al prezentului cod. (2) Confirmarea stingerii benevole a obligației nepecuniare se face de către executorul judecătoresc prin serviciul de constatare a faptelor. (3) În cazul documentelor executorii de încasare în beneficiul statului, înaintarea documentului spre executare silită prezumă neexecutarea benevolă a acestuia și nu implică depunerea de către creditor a declarației prevăzute de al. (3) al art. 9¹. Menționăm că punerea pe seama instanței de judecată a urmăririi și evidenței cazurilor de executare benevolă nu este nici corectă, nici fezabilă. Acesta este interesul debitorului și el trebuie să și-l asigure apelând la instrumentele juridice deja existente (inclusiv soluția propusă în redacția UNEJ a proiectului, dată mai sus). La fel, considerăm că trebuie impuse sancțiuni pecuniare creditorilor care abuziv înaintează documentele executorii spre executare. În special, am propune ca la art. 38 CE să se prevadă că odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare creditorul	Se acceptă parțial Art. 9⁴ va avea următorul cuprins: „Debitorul care execută benevol obligația, fie personal, fie prin intermediul unei persoane terțe de încredere, are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”. În partea în care nu au fost acceptate propunerile, subliniem următoarele. În ceea ce privește propunerea autorului de a completa alin. (3) cu redacția indicată în avizul său, aceasta nu se acceptă, conform celor menționate la pct. 45 din tabelul de sinteză. Pentru a evita riscul de contestare a executării obligației din partea creditorului (în caz de rea-credință), la articolul 9³ alin. (1), debitorul va putea să-și execute obligația fie personal, fie prin intermediul unei terțe persoane de încredere, cum ar fi un executor judecătoresc, un notar, o instituție bancară sau orice altă persoană desemnată. În ceea ce privește propunerea de a stabili sancțiuni pecuniare pentru creditorii care înaintează abuziv
--	--------------------	------------	--	--

			avansează și o parte din onorariul convenit pe acest document executoriu (1/3 sau 1/2 din el), care nu îi va fi restituită, dacă se constată că debitorul a executat obligația. Această prevedere ar disciplina mult creditorii și ar exclude abuzurile din partea acestora. Atragem atenția asupra faptului că soluția propusă mai sus pentru confirmarea executării benevole ar acoperi atât executările pecuniare, cât și cele nepecuniare – ultimele nefiind acoperite de proiectul în redacția propusă spre avizare.	documentele executorii spre executare, nu este acceptată, deoarece ar putea contraveni principiului bunei-credințe în exercitarea dreptului de acțiune. Impunerea unei obligații de a avansa onorariul în momentul înaintării documentului executor ar putea descuraja creditorii să-și urmărească în mod legitim drepturile, ceea ce ar conduce la restricționarea accesului la justiție.
1. La articolul 15: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Documentul executoriu se prezintă spre executare silită de creditor, doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului de executare indicat în somație.”; la alineatul (2): literele d) și e) se abrogă; se completează cu litera i) cu următorul cuprins: „i) de urmărire a sumelor prevăzute la art. 256 alin. (1) din Codul de	UNEJ	50.	5. Textul art. 15 propunem în următoarea redacție: 6. Art. 15 se redă în următoarea redacție: (1) Documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor. (2) Organul emitent prezintă din oficiu documentul executoriu spre executare în cauzele ce țin de urmărirea sumelor ce urmează a fi făcute venit la stat conform competenței teritoriale prevăzută la art. 30 alin. (3) și (4) din prezentul cod, atașând dovada expirării termenului prevăzut de art.92 al prezentului cod. (3) În cazul prezentării unui nou titlu executoriu, în condițiile art. 13 alin. (4) din prezentul cod, procedura de executare continuă, actele anterioare având efect juridic deplin în măsura în care nu contravin dispozitivului noului titlu executori, iar dacă contravin, măsurile de asigurare a executării vor fi ajustate. (4) În cazul documentelor executoriu privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul	Se acceptă parțial Conform art. 32 alin. (5¹) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, propunerile neargumentate nu sunt supuse examinării în cadrul avizului, ceea ce subliniază importanța unei justificări detaliate pentru modificările propuse. Analizând versiunea propusă de autorul avizului, observăm că modificările sugerate nu sunt susținute de o argumentare care să justifice necesitatea acestora. În mod special, propunerea de a exclude anumite prevederi din art. 15 nu este fundamentată, considerăm că aceste prevederi ar trebui păstrate, dat fiind rolul lor util și contribuția la coerența cadrului normativ existent. Totuși, reieșind din propunerile înaintate, articolul 15 va avea următorul cuprins:

procedură civilă, dacă debitorul nu a prezentat dovada efectuării plății în termenul stabilit de instanță în conformitate cu prevederile art. 256 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă; la alineatul (3), textul „art. 60 alin. (2)” se substituie cu textul „art. 60 alin. (3)”; se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins: „(6) În cazul documentelor executoriu privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul nu își onorează obligația de plată până la data scadenței a fiecărei plăți, creditorul poate transmite titlul executoriu pentru executare silită, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. În acest caz, se consideră că termenul pentru executare benevolă a expirat.”.			nu își onorează obligația de plată până la data scadenței cel puțin a unei plăți, creditorul poate transmite documentul executoriu pentru executare silită, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. În acest caz, se consideră că termenul pentru executare benevolă a expirat. (5) Documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și din contul autorităților/instituțiilor publice, se execută în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014.	„Articolul 15. Prezentarea documentului executoriu spre executare (1) Documentul executoriu se prezintă spre executare silită de creditor, doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului stabilit de lege sau instanță. (2) Instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare în cauzele ce țin de: a) urmărirea sumelor ce urmează a fi făcute venit la stat; b) urmărirea sumelor încasate din contul statului, din contul întreprinderilor de stat și al celor municipale, al societăților comerciale cu capital majoritar de stat; c) repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; d) repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești; e) restabilirea la locul de muncă și de încasarea salariului mediu pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă; f) încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor
---	--	--	---	---

				prestații de asigurări sociale prevăzute de lege; g) de încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat. h) recunoașterea hotărârilor judecătorești străine pe teritoriul Republicii Moldova emise în cazurile prevăzute la lit. a)-g). (3) Titlul executoriu se prezintă din oficiu spre executare în cazurile prevăzute la alin. (2) doar dacă debitorul nu a prezentat instanței dovada executării benevole a obligației în termenul stabilit de lege sau de instanță. Dovada executării benevole a obligației de către debitor se anexează la dosarul cauzei. (4) În cazurile prevăzute la alin. (2), creditorul este în drept să aleagă un alt executor judecătoresc, conform procedurii stabilite la art.32. (5) În cazurile enumerate la alin. (2), instanța de judecată expediază documentele executorii conform competenței teritoriale prevăzută la art. 30 alin. (3) și (4) și informează părțile despre prezentarea acestora spre executare. Acest fapt nu limitează creditorii în exercitarea dreptului prevăzut la art.60 alin. (3). (6) În cazul prezentării unui nou titlu executoriu, în condițiile art. 13 alin.
--	--	--	--	--

				(4), procedura de executare continuă, actele anterioare avînd efect juridic deplin în măsura în care nu contravin dispozitivului noului titlu executoriu, iar dacă contravin, măsurile de asigurare a executării documentului executoriu vor fi ajustate. (7) Documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și din contul autorităților/instituțiilor publice, se execută în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014.”. Suplimentar a se vedea redacția art. 15¹ propusă de autorul proiectului în pct. 42 din prezenta sinteză.
Articolul 60 va avea următorul cuprins: „Articolul 60. Intentarea procedurii de executare (1) Procedura de executare se inițiază la cererea creditorului urmăritor cu prezentarea documentului executoriu	Camera Notarială	51.	Subsidiar, ținând cont de art. 43 alin. (10) din Legea nr. 246/2018, se propune reformularea art. 60 alin. (2) lit. a) din Codul de executare (Art. II pct. 6 din proiectul de lege), după cum urmează: „a) originalul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie sau, după caz duplicatul acestuia din arhiva notarului, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotecar de a executa dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar;”.	Se acceptă Articolul. 60 alin. (2) lit. a) din Codul de executare, va a avea următorul cuprins: „a) originalul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie sau, după caz duplicatul acestuia din arhiva notarului, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotecar de a executa

spre executare, doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului de executare indicat în somație sau în condițiile art. 9² alin. (2), sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată. (2) În cazul în care debitorul nu își îndeplinește obligațiile garantate prin intermediul unui drept de ipotecă ce derivă dintr-un contract investit cu formulă executorie, creditorul ipotecar are dreptul să solicite executarea silită a dreptului de ipotecă, cu prezentarea următoarelor documente: a) originalul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotecar de a executa dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar;	UNEJ	52.	De asemenea, ținând cont de modificările inserate supra, propunem o redacția nouă a art. 60: (1) Procedura de executare se intentează la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare. Creditorul urmăritor va prezenta suplimentar actele prevăzute de alin.(3) art.9¹ , ținând cont de excepțiile prevăzute de prezentul cod (2) În cazul executării dreptului de ipotecă în temeiul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie, procedura de executare se intentează cu prezentarea și examinarea documentelor prevăzute de Codul civil. (3) Creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, competent în condițiile art.30 din prezentul cod. (4) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile lucrătoare de la emitere. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare. (5) Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit.b), e) și f) din	dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar; ”. Nu se acceptă Analizând versiunea propusă de autorul avizului, se constată că modificările esențiale se concentrează exclusiv pe alineatele (1) și (5). În absența unor argumente clare care să justifice necesitatea modificării acestor norme, considerăm că varianta din proiect alin. (1) al art. 60 este mai clară și bine structurată. În ceea ce privește prevederea de la alin. (5), atragem atenția că versiunea propusă de autorul avizului intră în contradicție cu Avizul Curții Constituționale nr. 5 din 2022.
--	--------------------	------------	--	--

b) copia contractului de bază, executarea obligațiilor căruia este garantată prin intermediul contractului de ipotecă prevăzut la lit. a), care atestă faptul că creanța garantată a devenit exigibilă; c) extrasele de evidență financiară care confirmă datoria debitorului la data expirării termenului indicat în somație; d) declarația pe propria răspundere a creditorului că nu există litigii în curs referitoare la contractul de ipotecă și că creanța este exigibilă. (3) Creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, ținând cont de prevederile art.30 din prezentul cod. (4) În termen de 3 zile de la primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de			prezentul cod, în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.	
--	--	--	--	--

executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare și de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia și copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc. (5) Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, pentru unul din temeiurile prevăzute la art. 61 alin. (1) din prezentul cod, în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit				
---	--	--	--	--

competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.”.				
--	--	--	--	--

Ministru

Veronica MIHAILOV-MORARU